

Pärnu Rääma Põhikool

Õppekava üldosa

Sisukord

1. jagu – Põhihariduse alusväärtused	
§ 1 Põhihariduse alusväärtused	5
2. jagu – Õppe- ja kasvatuseesmärgid	
§ 2 Põhikooli sihiseade	6
§ 3 Pädevused	7
3. jagu – Õppimise käsitlus ja õpikeskkond	
§ 4 Õppimise käsitlus	10
§ 5 Õpikeskkond	11
4. jagu – I kooliaste (1.-3. klass)	
§ 6 I kooliastmes taotletavad pädevused	12
§ 7 Õppe ja kasvatuse rõhuasetused I kooliastmes	13
5. jagu – II kooliaste (4.-6. klass)	
§ 8 II kooliastme pädevused	14
§ 9 Õppe ja kasvatuse rõhuasetused II kooliastmes	15
6. jagu – III kooliaste (7.-9. klass)	
§ 10 III kooliastme pädevused	16
§ 11 Õppe ja kasvatuse rõhuasetused III kooliastmes	17
7. jagu – Õppekorraldus	
§ 12 Kohustuslikud ja valikõppeained	18
§ 13 Läbivad teemad	19
§ 14 Lõimingu põhimõtted	26
§ 15 Loovtöö korraldamise põhimõtted	29
§ 16 Õppe ja kasvatuse korralduse alused	30
§ 16 p 1 Tunnijaotusplaani õppeainete ja aastate	32
§ 16 p 2 Liikluskasvatuse teemad ja nende käsitlemise maht	42
§ 17 Õpilase juhendamise, õpilase ja vanema teavitamise ning nõustamise põhimõtted ja korraldus	44
§ 18 Hariduslike erivajadustega õpilased ja nende õppekorralduse põhimõtted	44

8. jagu – Hindamine ning klassi ja põhikooli lõpetamine

§ 18 Hindamine	48
§ 19 Kujundav hindamine	48
§ 20 Teadmiste ja oskuste hindamine kui kokkuvõtivate hinnete alus	50
§ 21 Kokkuvõtavad hinded ja järgmisse klassi üleviimine	52
§ 22 Põhikooli lõpetamine	53

9. jagu – Õpetajate töökava

§ 23 Nõuded õpetaja töökavale	53
-------------------------------	----

10. jagu – Kooli õppekava

§ 24 Kooli õppekava uuendamine	53
--------------------------------	----

Lisad:

Ainekavad

Keel ja kirjandus – eesti keel, kirjandus (lisa 1);

Võõrkeeled – A-võõrkeel, B-võõrkeel (lisa 2);

Matemaatika – matemaatika (lisa 3);

Loodusained – loodusõpetus, bioloogia, geograafia, füüsika, keemia (lisa 4);

Sotsiaalsained – inimeseõpetus, ajalugu, ühiskonnaõpetus (lisa 5);

Kunstiained – muusika, kunst (lisa 6);

Tehnoloogia – tööõpetus, käsitöö ja kodundus, tehnoloogiaõpetus (lisa 7);

Kehaline kasvatus – kehaline kasvatus (lisa 8);

Informaatika ainekava (lisa 9);

Uurimistöö alused (lisa 10);

Karjääriõpetuse ainekava (lisa 11).

1. jagu

Põhihariduse alusväärtused

§ 1 Rääma kooli alusväärtused

1. Pärnu Rääma Põhikool (edaspidi kool) on avatud ja demokraatlikult juhitud õppeasutus, kus kõigil õpilastel on võrdsed võimalused võimetekohasele ja kvaliteetsele mitmekülgsel haridusele kaasaegses ja turvalises õppekeskkonnas. Tugeva põhihariduse omandanud õpilased suudavad ühiskonnaga integreeruda ning aitavad kaasa Eesti ühiskonna jätkusuutlikule sotsiaalsele, kultuurilisele, majanduslikule ja ökoloogilisele arengule.

2. Koolis toetatakse võrdsel määral õpilase vaimset, füüsilist, kõlbelist, sotsiaalset ja emotsionaalset arengut. Kool loob tingimused õpilaste erisuguste võimete tasakaalustatud arenguks, eneseteostuseks ning teaduspõhise maailmapildi kujunemiseks.

Erivajadus ei ole meie kooli lõpetajal takistuseks sobiva karjääri planeerimisel.

3. Rääma kooli õpilane on terve eluhoiakuga aktiivne õppija, mõtleja ja tegutseja. Kool kujundab väärtushoiakuid ja –hinnanguid, mis on isikliku elu ja ühiskonna eduka koostoimimise aluseks.

Koolis tähtsustatakse üldinimlikke väärtusi: ausus, hoolivus, aukartus elu vastu, õiglus, inimväarikus, lugupidamine enda ja teiste vastu.

4. Koolis tähtsustatakse ühiskondlikke väärtusi: vabadus, demokraatia, austus emakeele ja kultuuri vastu, patriotism, kultuuriline mitmekesisus, sallivus, keskkonna jätkusuutlikkus, õiguspõhisus, solidaarsus, vastutustundlikkus ja sooline võrdõiguslikkus.

5. Kooli lõpetanu on saavutanud sotsiaalse küpsuse, oskab kriitiliselt hinnata oma akadeemilisi teadmisi ja on teadlik kõlbelistest väärtustest, mille rakendamise kaudu planeerib oma edaspidist haridusteed.

Alusväärtusi toetavad järgnevad Rääma põhikooli põhiväärtused:

- Võimetekohane ja motiveeritud õppimine
- Huvide ja võimete mitmekülgne arendamine
- Isamaalisuse ja kodanikukasvatus
- Kooli traditsioonide hoidmine ja jätkamine
- Koostöö kodu ja kooli vahel
- Üldtunnustatud käitumisnormide järgimine

Rääma kooli visioon

Kujuneda kooliks, kus on isiksust arendav, koostööd soosiv ja turvaline õpikeskkond, mis kujundab õpilaste õpimotivatsiooni ja võimaldab omandada mitmekülgset haridust.

Missioon

Pärnu Rääma Põhikool on õpilaste mitmekülgset ja võimetekohast arengut soosiv õpikeskkond, mis võimaldab kujuneda haritud inimeseks ja täisväärtuslikuks ühiskonnaliikmeks, kes tuleb toime edasiste õpingute ja oma eluga.

2. jagu

Õppe ja kasvatuseesmärgid

§ 2 Rääma kooli sihiseade

Põhieesmärk – Tagada kooli õppetase vastavus riiklikus õppekavas kehtestatud nõuetele.

Koolil on nii hariv kui ka kasvatav ülesanne.

1. Rääma kool tagab kõigile õpilastele võrdsed võimalused võimetekohaseks ja kvaliteetseks hariduseks. Kool aitab kaasa õpilaste kasvamisele loovateks, mitmekülgseteks isiksusteks, kes suudavad ennast täisväärtuslikult teostada erinevates rollides: perekonnas, tööl ja avalikus elus.
2. Koolis on õpetuse ja kasvatuse põhitaotlus tagada õpilase eakohane tunnetuslik, kõlbeline, füüsiline ja sotsiaalne areng ning tervikliku maailmapildi kujunemine. Rääma kooli õpilane on terve eluhoiakuga aktiivne õppija, mõtleja ja tegutseja.
3. Kool tagab õpilasele eakohase, turvalise, positiivselt mõjuva ja arendava õpikeskkonna, mis toetab tema õpihimu ja õpioskuste, eneserefleksiooni ja kriitilise mõtlemisvõime, teadmiste ja tahteliste omaduste arengut, loovat eneseväljendust ning sotsiaalse ja kultuurilise identiteedi kujunemist. Rääma koolis on tagatud õpilaste koolikohustuse täitmine. Meie kooli õpilane tahab kooli tulla ja siin õppida.
4. Kool on avatud ja demokraatlikult juhitud õppeasutus, kus kindlustatakse õpilaste põhiliste väärtushoiakute kujunemine. Õpilane mõistab oma tegude aluseks olevaid väärtushinnanguid ja tunneb vastutust tegude tagajärgede eest. Koolis luuakse alus enesemääratlemisele isiksusena, perekonna, rahvuse ja ühiskonna liikmena, kes on eneseteadlik ning suhtub sallivalt ja avatult maailma ja inimeste mitmekesisusse.
5. Kool aitab õpilasel jõuda selgusele oma huvides, kalduvustes ja võimetes ning tagab valmisoleku õpingute jätkamiseks järgneval haridustasemel ja elukestvaks õppeks. Põhikooli lõpetanud noorukil on arusaam oma tulevastest rollidest perekonnas, tööelus, ühiskonnas ja riigis. Rääma kooli lõpetaja oskab teha järeldusi ettevõtlikkuse, jätkusuutlikkuse ja teabekeskonna rakendamise vajalikkuse kohta.
6. Koolis toimub teadmiste, väärtushinnangute ja praktiliste oskuste omandamine ja arendamine kogu kooli õppe- ja kasvatusprotsessi, kodu ja kooli koostöö ning õpilase vahetu elukeskkonna ühistoime tulemusena. Rääma kooli lõpetaja saab igakülgse ja põhjalike teadmiste ja vilumuste pagasi, et oleks tagatud tema tulevane hea käekäik ja edu oma haridustee jätkamisel.
7. Koolis väärtustatakse oma ja teiste kultuuride pärandit ning eripära. Kool seisab eesti rahvuse, keele ja kultuuri säilimise ja arengu eest, seepärast pööratakse erilist tähelepanu õpetuses ning

kasvatases eesti keele õppele. Rääma kooli lõpetaja on huvitatud teadmiste ja oskuste omandamisest talle omases kultuurikeskkonnas.

Põhikooli lõpetamisel saavutatavad õpitulemused on kooskõlas kvalifikatsiooniraamistiku 3. tasemel kirjeldatud üldnõuetega: õpilasel, kes lõpetab põhikooli, on teadmised ainevaldkonnaalaste faktide, põhimõtete, protsesside ja üldiste mõistete kohta, kognitiivsed ja praktilised oskused ülesannete täitmiseks ja probleemide lahendamiseks, valides ja rakendades põhimeetodeid, töövahendeid, materjale ja teavet, ning suutlikkus vastutada õppeülesannete täitmise eest, kohandada probleemide lahendamisel enda käitumist vastavalt olukorrale.

§ 3 Pätevused

Riiklikus õppekavas määratletud üld- ja valdkonnapädevuste kujundamine

Õppekava tähenduses on pädevus asjakohaste teadmiste, oskuste ja hoiakute kogum, mis tagab suutlikkuse teatud tegevusalal või -valdkonnas tulemuslikult toimida.

Pätevused jagunevad üld-, valdkonna- ja õppeainepätevusteks.

Üldpädevused on aine- ja valdkonnaülesed pädevused, mis on väga olulised inimeseks ja kodanikuks kasvamisel. Üldpädevused kujunevad kõigi õppeainete kaudu, ent ka tunni- ja koolivälises tegevuses ning nende kujunemist jälgitakse ja suunatakse õpetajate ning kooli ja kodu ühistöös.

I Üldpädevused

1. **Väärtuspädevus** – suutlikkus hinnata inimsuhteid ning tegevusi üldkehtivate moraalinormide seisukohast; tajuda ja väärtustada oma seotust teiste inimestega, loodusega, oma ja teiste maade ning rahvaste kultuuripärandiga ja nüüdisaegse kultuuri sündmustega, väärtustada loomingut ja kujundada ilumeelt.

Väärtuspädevuse kujundamisel keskendutakse järgmistele aspektidele:

- Alusväärtused on igapäevaselt kõigile kättesaadavad, neid järgitakse tegevuste kavandamisel ning erinevaid töövorme kasutades arutatakse õpilastega alusväärtuste üle.
- Õpetajad arutavad tundides õpilastele eakohaselt päevakajalisi sündmusi või ühiskonnas ja maailmas esiplaanil olevaid aktuaalseid küsimusi. Arutelusid läbi viies käsitleb õpetaja mingi sündmuse, nähtuse või seisukoha erinevaid tahke, demonstreerides teatud mõtteviisi: igal nähtusel on mitu põhjendust, igal sündmusel on vähemalt mitu tõlgendust, igal seisukohal on vähemalt üks vastandseisukoht.
- Koolis keskendutakse teiste loomingut väärtustamisele eelkõige õpilaste suutlikkuse kujundamise kaudu vältida plagiaati kirjalike tööde koostamisel. Korrekse viitamissüsteemi kasutamist kirjalikes töödes jälgivad kõik õpetajad esimesest kooliastmest alates.
- Koolis kujundatakse õpilaste ilumeelt ühelt poolt koolis valitseva esteetilise õppekeskkonna kaudu, teisalt järgitakse põhimõtet: esitatavad kirjalikud tööd peavad alati olema korrektselt ja esteetiliselt vormistatud.

2. **Sotsiaalne pädevus** – suutlikkus ennast teostada, toimida teadliku ja vastutustundliku kodanikuna ning toetada ühiskonna demokraatlikku arengut; teada ning järgida ühiskonnas kehtivaid väärtusi ja norme ning erinevate keskkondade reegleid; teha koostööd teiste inimestega erinevates situatsioonides; aktsepteerida inimeste erinevusi ning arvestada neid suhtlemisel.

Sotsiaalse pädevuse kujundamisel keskendutakse järgmistele aspektidele:

- Vastutustunde kujundamine toimub koolis eelkõige kokkulepete sõlmimise ja kokkulepetest kinnipidamise jälgimise teel. Kokkulepete saavutamine tähendab osapoolte ärakuulamist ja teineteisega arvestamist (selle mõistmist, kas kokkulepet on võimalik täita) ning kõigi osapoolte kokkuleppega nõustumist. Oluline roll on selle juures õpetajatel asjakohases suhtlemises, kannatlikkusel asju läbi rääkida ning järjekindluses kokkulepetest kinnipidamist jälgida.
- Demokraatliku mõtteviisi kujundamine õpilastes toimub igapäevase õppe- ja kasvatusprotsessi korralduse kaudu. Õppeprotsessi kavandamine on avalik, st õpilased peavad veerandi või kursuse alguses teadma, mida õpitakse, millised on oodatavad õpitulemused, kuidas toimub hindamine ning millised on hindamiskriteeriumid. Kõik muutused õppeprotsessi käigus arutatakse õpilastega läbi. Välistatud on ootamatud kokkuvõtvad hindamised.
- Õpilased on õppeprotsessis partnerid, õpetajad küsivad kursuse, veerandi, õppeteema lõpus neilt tagasisidet õppeprotsessi läbiviimise kohta.
- Kehtestatud reeglite järgimisel näitavad õpetajad õpilastele ise eeskujul. Õpilastelt ei nõuta reeglite täitmist, mida õpetaja ise ei täida. Näiteks, kuna õpilastelt nõutakse täpsust tundi tulekul, siis tundi ei hiline ka õpetajad.
- Eraldi tähelepanu pööratakse kõikides õppeainetes õpilaste koostööskuste arendamisele meeskonnas töötamisel. Kui õpetaja on planeerinud õppemeetodina kasutada rühmatööd, siis peale selle läbiviimist järgneb peale rühmatöö tulemuste arutelu ka arutelu rühma kui meeskonna toimimise teemal ning tehakse järeldused edaspidiseks.

3. Enesemääratluspädevus – suutlikkus mõista ja hinnata iseennast, oma nõrku ja tugevaid külgi; järgida terveid eluviise; lahendada iseendaga, oma vaimse ja füüsilise tervisega seonduvaid ning inimsuhetes tekkivaid probleeme.

Enesemääratluspädevuse kujundamisel keskendutakse järgmistele aspektidele:

- Kõikides õppeainetes kasutatakse kujundava hindamise raames õpilaste enesehindamist, mille käigus õpilased õpivad määratlema enda tugevaid ja nõrku külgi ning kavandama parendustegevusi.
- Õpilastega läbiviidavad arenguveestlused põhinevad õpilaste eneseanalüüsil, mille aluseks on õpimapp. Õpimapp õppimise päevikuna sisaldab nii õppetöid kui ka tööde analüüsi ja tagasisidet õpetajalt ja kaasõpilastelt.
- Kõikide õpilaste poolt koostatud kirjalikud tööd peavad sisaldama kirjalikku tagasisidet soorituse tugevuste ja nõrkuste kohta. Tagasisidet võib saada eelnevalt teadaolevate kindlate kriteeriumide põhjal õpetajalt, kaaslastelt või ka eneseanalüüsi korras.

4. Õpipädevus – suutlikkus organiseerida õpikeskkonda ja hankida õppimiseks vajaminevat teavet; planeerida õppimist ning seda plaani järgida; kasutada õpitut, sealhulgas õpioskusi ja strateegiaid erinevates kontekstides ning probleeme lahendades; analüüsida enda teadmisi ja oskusi, tugevusi ja nõrkusi ning selle põhjal edasiõppimise võimalusi.

Õpipädevuse kujundamisel keskendutakse järgmistele aspektidele:

- Kõikides õppeainetes keskendutakse ühe olulisema õpipädevuse komponendi, funktsionaalse lugemisoskuse arendamisele. Eelkõige kujundatakse õpilastel oskusi leida informatsiooni teatmeteostest ja internetist. Õpikuid käsitletakse koolis ühe teatmeteose liigina. Järgitakse põhimõtet, et õpitulemuste saavutatuse kontrollimisel võivad õpilased, sõltuvalt õpitulemusest, kasutada vajalikke abimaterjale või -vahendeid.
- Õpiraskuste esinemisel koostatakse esmase õpiabimeetmena õpilase ja õpetaja koostöös õpilasele kirjalik individuaalne arenguplaan raskustest ülesaamiseks. Individuaalne

arenguplaan on õpilase ja õpetaja vabatahtlik kokkulepe ja on suunatud õpetaja konsultatsioonija tulemuslikumaks ärakasutamiseks.

5. Suhtluspädevus – suutlikkus ennast selgelt ja asjakohaselt väljendada, arvestades olukordi ja suhtluspartnereid, oma seisukohti esitada ja põhjendada; lugeda ning mõista teabe- ja tarbetekste ning ilukirjandust; kirjutada eri liiki tekste, kasutades kohaseid keelevahendeid ja sobivat stiili; väärtustada õigekeelsust ning väljendusrikast keelt.

Suhtluspädevuse kujundamisel keskendutakse järgmistele aspektidele:

- Kõikides klassiruumides ja õppetundides on võimalik kasutada „Eesti õigekeelsussõnaraamatut“ ja „Võõrsõnade leksikoni“. Õpetajad suunavad õpilasi neid järjekindlat kasutama.
- Eraldi tähelepanu pööratakse õpilaste esinemisalase pädevuse kujunemisele. Järgitakse kahte peamist printsiipi: esinemine klassi ees on õpilasele vabatahtlik ja õpilane peab saama enne esinemist õpetajapoolset juhendamist ning peale esinemist personaalset tagasisidet. See, kas õpilased on valmis vabatahtlikult klassi ees esinema, sõltub eelkõige sellest, millise vaimse ja sotsiaalse õppekeskkonna õpetaja on suutnud luua. Õpilasi ei tohi panna vastu nende tahtmist esinemissituatsiooni, vaid neid tuleb juhendada ja toetada nii, et nad on valmis ise esinema.
- Õpilastel kujundatakse oskused anda kaasõpilastele konstruktiivset kirjalikku ja suulist tagasisidet. Tagasiside andmine toimub õpetaja juhendamisel, mille käigus järgitakse konstruktiivse tagasiside andmise reegleid.

6. Matemaatikapädevus – suutlikkus kasutada matemaatikale omast keelt, sümboleid ning meetodeid erinevaid ülesandeid lahendades kõigis elu- ja tegevusvaldkondades.

Matemaatikapädevuse kujundamisel keskendutakse järgmistele aspektidele:

- Kõikides ainetes pööratakse tähelepanu matemaatiliste esitusviiside kasutamisele oma aines. Eraldi pööravad kõik õpetajad tähelepanu oma ainele ja õpilaste vanusest tulenevalt andmetöötamise erinevatele meetoditele.
- Kõikides ainetes pööratakse tähelepanu õppeaines sisemiste seoste nägemisele ja esiletoomisele.

7. Ettevõtlikkuspädevus – suutlikkus ideid luua ja neid ellu viia, kasutades omandatud teadmisi ja oskusi erinevates elu- ja tegevusvaldkondades; näha probleeme ja neis peituvaid võimalusi; seada eesmärgid ja neid ellu viia; korraldada ühistegevusi, näidata initsiatiivi ja vastutada tulemuste eest; reageerida paindlikult muutustele ning võtta arukaid riske.

Ettevõtlikkuspädevuse kujundamisel keskendutakse järgmistele aspektidele:

- Tundides kasutatakse kogemusõppetunde põhinevaid aktiivõppe meetodeid, mis võimaldavad erinevates olukordades ennast proovile panna ja õpitud teadmisi ja oskusi rakendada.
- Tunnivälised üritused kavandatakse projektipõhisena, kuhu kaasatakse õpilased ning järgitakse kõiki projektijuhtimise reegleid.

3. jagu

Õppimise käsitlus ja õppekeskkond

§ 4 Õppimise käsitlus

1. Õppekavas käsitatakse õppimist väljundipõhiselt, rõhutades muutusi õpilase või õpilaste rühma käitumisvõimes. See tähendab vajalike teadmiste, oskuste, vilumuste, väärtushoiakute ja –hinnangute omandamist, mis aitavad kaasa igapäevaelus toimetulekuks. Õppimise aluseks on kogemus, mille õpilane omandab vastastikusel toimes füüsilise, vaimse ja sotsiaalse keskkonnaga.
2. Kogemusi omandades muutub õpilase käitumine eesmärgipärasemaks.
3. Õpikeskkond kindlustatakse koolis õppekava alusel toimuva süstemaatilise ja sihipärase õppe- ja kasvatustegevusega. Õpikeskkonnaks on ka kodu ja laiemas elukeskkonnas toimuvad mõjutused.
4. Õpilane on õppeprotsessis aktiivne osaleja, kes võtab võimetekohaselt osa oma õppimise eesmärgistamisest, õpib iseseisvalt ja koos kaaslastega, õpib oma kaaslasti ja ennast hindama ning oma õppimist analüüsima ja juhtima.
5. Uute teadmiste omandamisel tugineb õpilane varasematele kogemustele ning konstrueerib uue teabe põhjal enda teadmised. Omandatud teadmisi rakendab uutes olukordades, probleemide lahendamisel, valikute tegemisel, väidete õigsuse üle arutades, oma seisukohti argumenteerides ning edasiste õpingute käigus.
6. Õppimine on elukestev protsess, milleks vajalikud oskused ja tööharjumused kujunevad põhihariduse omandamise käigus.
7. Õpetamist mõistetakse kui õppekeskkonna ja õppetegevuse organiseerimist viisil, mis seab õpilase tema arengule vastavate, kuid pingutust nõudvate ülesannete ette, mille kaudu on tal võimalik omandada kavandatud õpitulemused.
8. Kasvatust mõistetakse kui õpilase suhete kujundamist teda ümbritseva maailmaga. Edukas väärtuskasvatus eeldab kogu koolipere, õpilase ja perekonna vastastikust usaldust ning koostööd.
9. Hoiakute kujundamise võtmeisik on õpetaja, kelle ülesanne on pakkuda isiklikku eeskujut, toetada õpilaste loomupärast soovi enda identiteedis selgusele jõuda ning pakkuda sobiva arengukeskkonna kaudu tuge erinevates rühmades ja kogukonnas ning kogu ühiskonnas aktsepteeritavate käitumisharjumuste väljaarendamiseks.
10. Õpet kavandades ja ellu viies:
 - arvestatakse õpilase taju- ja mõtlemisprotsesside eripära, võimeid, keelelist, kultuurilist ja perekondlikku tausta, vanust, sugu, tervise seisundit, huvi ja kogemusi;
 - arvestatakse, et õpilase õppekoormus oleks ea- ja jõukohane, võimaldades talle aega puhkuseks ja huvitegevuseks;
 - erinevatest kultuurivaldkondadest võimaldatakse õpilastele mitmekesiseid kogemusi;
 - kasutatakse teadmisi ja oskusi reaalses olukorras; tehakse uurimistöid ning seostatakse erinevates valdkondades õpitavat igapäevase eluga;
 - luuakse võimalusi õppimiseks ja toimetulemiseks erinevates suhetes (õpilane – õpetaja, õpilane – õpilane, õpilane – lapsevanem – õpetaja);
 - kasutatakse kaasaegset ja mitmekesist õppemetoodikat, -viise ja -vahendeid (suulisi ja kirjalikke tekste, audio- ja visuaalseid õppevahendeid, aktiivõppemeetodeid, õppekäike, õues- ja muuseumiõpet jms);
 - kasutatakse kooli õppekavas kirjeldatud hindamisvahendeid, -viise ja -meetodeid;

- kasutatakse diferentseeritud õpiülesandeid, mille sisu ja raskusaste võimaldavad õpilastel sobiva pingutusastmega õppida, arvestades sealjuures igaühe individuaalsust.
11. Õppetegevus ja selle tulemused kujundatakse tervikuks lõimingu kaudu. Lõiming toetab õpilaste üld- ja valdkonnapädevuste kujunemist. Lõimingu saavutamist kavandatakse kooli õppekavas arenduse ning õppe- ja kasvatustegevuse planeerimise käigus.
 12. Õppe lõimimine saavutatakse erinevate ainevaldkondade õppeainete ühisosa järgimisel, täpsustades pädevusi, seades õppe-eesmärke ning määrates erinevate õppeainete ühiseid probleeme ja mõistestikku. Lõimingu saavutamiseks korraldab kool õpet ja kujundab õpikeskkonda viisil, mis võimaldab aineülest käsitlust.

§ 5 Õpikeskkond

1. Õpikeskkonnana mõistetakse õpilasi ümbritseva vaimse, sotsiaalse ja füüsilise keskkonna kooslust, milles õpilased arenevad ja õpivad. Õpikeskkond toetab õpilase arenemist iseseisvaks ja aktiivseks õppijaks, kannab põhihariduse alusväärtusi ja oma kooli vaimsust ning säilitab ja arendab edasi paikkonna ja koolipere traditsioone.
2. Kool korraldab õppe, mis kaitseb ning edendab õpilaste vaimset ja füüsilist tervist. Õppekoormus vastab õpilase jõuvarudele.
3. Sotsiaalse ja vaimse keskkonna kujundamisel:
 - 1) osaleb kogu koolipere;
 - 2) luuakse vastastikusel lugupidamisel ja üksteise seisukohtade arvestamisel põhinevad ning kokkuleppeid austavad suhted õpilaste, vanemate, õpetajate, kooli juhtkonna ning teiste õpetuse ja kasvatuses osaluste vahel;
 - 3) koheldakse kõiki õpilasi eelarvamusteta, õiglaselt ja võrdõiguslikult, austades nende eneseväärikust ning isikupära;
 - 4) jagatakse asjakohaselt ja selgelt otsustusõigus ja vastutus;
 - 5) märgatakse ja tunnustatakse kõigi õpilaste pingutusi ja õpiedu; hoidutakse õpilaste sildistamisest ja nende eneseusu vähendamisest;
 - 6) välditakse õpilastevahelist vägivalda ja kiusamist;
 - 7) ollakse avatud vabale aramusvahetusele, sealhulgas kriitikale;
 - 8) luuakse õpilastele võimalusi näidata initsiatiivi, osaleda otsustamises ning tegutseda nii ükski kui ka kaaslastega;
 - 9) luuakse õhkkond, mida iseloomustab abivalmidus ning üksteise toetamine õpi- ja eluraskuste puhul;
 - 10) luuakse õhkkond, mis rajaneb inimeste usalduslikel suhetel, sõbralikkusel ja heatahtlikkusel;
 - 11) korraldatakse koolielu inimõigusi ja demokraatiat austava ühiskonna mudelina, mida iseloomustavad kooliperes jagatud ja püsivad alusväärtused ning heade ideede ja positiivsete uuenduste toetamine;
 - 12) korraldatakse koolielu, lähtudes rahvusliku, rassilise ja soolise võrdõiguslikkuse põhimõtetest.
4. Füüsilist keskkonda kujundades jälgib põhikool, et:
 - 1) kasutatavate rajatiste ja ruumide sisustus ning kujundus on õppe seisukohast otstarbekas;
 - 2) õppes on võimalused kasutada internetiühendusega arvutit ja esitlustehnikat ning õpilastel on võimalus kasutada kooliraamatukogu;
 - 3) kasutatavate rajatiste ja ruumide sisustus on turvaline ning vastab tervisekaitse- ja ohutusnõuetele;
 - 4) ruumid, sisseseade ja õppevara on esteetilise väljanägemisega;
 - 5) kasutatakse eakohast ning individuaalsele eripärale kohandatavat õppevara, sealhulgas nüüdisaegseid info- ja kommunikatsioonitehnoloogiatel põhinevaid õppematerjale ja -vahendeid;
 - 6) on olemas kehalise tegevuse ning tervislike eluviiside edendamise võimalused nii koolitundides

kui ka tunniväliselt.

6. Õpet võib korraldada ka väljaspool kooli ruume (sealhulgas kooliõues, looduses, muuseumides, arhiivides, keskkonnahariduskeskustes, ettevõtetes ja asutustes) ning virtuaalses õpikeskkonnas.

4. jagu

I kooliaste (1.-3. klass)

§ 6 I kooliastmes taotletavad pädevused

Esimese klassi lõpus õpilane:

1. Teab kooli ja klassi kodukorda, teab, et ei tohi kedagi kiusata ja narrida.
2. Tunneb rõõmu teadasaamisest ja oskamisest.
3. Teab oma rahvuslikku kuuluvust.
4. Oskab päevakava järgida.
5. Suudab tekstist leida tegelasi ja tegevusi ning seda suuliselt esitada.
6. Arvutab 1-10 piires, oskab kasutada joonlauda.
7. Käitub loodusthoidvalt, oskab looduses käituda.
8. Oskab esemeid vaadelda ning neid ühe kahe tunnuse abil rühmitada.
9. Oskab kodus kasutada lihtsamaid tehnilisi seadmeid.
10. Tunneb Eesti riigi sümboleid.
11. Tunneb rõõmu liikumisest ja loovast tegevusest.
12. Oskab hoida korda ja puhtust.
13. Teab ohutu liikumise reegleid.
14. Teab, kelle poole pöörduda abi saamiseks.

Teise klassi lõpus õpilane:

1. Peab lugu oma perekonnast ja oma klassist, teab, et kedagi ei tohi naeruvääristada, püüab kaaslast kuulata.
2. Tahab õppida ja oskab õppida üksi ning koos teistega; jaotab aega õppimise, harrastustegevuse, koduste kohustuste ning puhkamise vahel.
3. Oskab koostada päevakava.
4. Suudab tekstist leida andmeid, termineid ja sündmusi ning neid suuliselt esitada.
5. Arvutab 100 piires, oskab kasutada mõõtühikuid eakohaseid ülesandeid lahendades
6. Osaleb loodusthoidvates projektides (RMK).
7. Oskab sihipäraselt vaadelda, erinevusi ja sarnasusi kirjeldada, oskab kasutada lihtsat plaani, tabelit ja diagrammi.
8. Oskab kasutada lihtsamaid arvutiprogramme.
9. Austab oma kodupaika ning tunneb selle sümboleid.
10. Oskab ilu märgata, tunneb rõõmu loovast eneseväljendusest.
11. Hoolitseb oma välimuse ja tervise eest.
12. Oskab ohutult liigelda ja vältida ohtlikke olukordi.
13. Teab kelle poole pöörduda erinevate probleemidega.

Kolmanda klassi lõpus õpilane:

1. Peab lugu oma perekonnast, klassist ja koolist; on viisakas, täidab lubadusi; teab, et kedagi ei tohi naeruvääristada, kiusata ega narrida; oskab kaaslast kuulata, teda tunnustada.

2. Tahab õppida, tunneb rõõmu teadasaamisest ja oskamisest, oskab õppida üksi ning koos teistega, paaris ja rühmas, oskab jaotada aega õppimise, harrastustegevuse, koduste kohustuste ning puhkamise vahel.
3. Teab oma rahvuslikku kuuluvust ning suhtub oma rahvusesse lugupidavalt.
4. Oskab end häälestada ülesandega toimetulemisele ning oma tegevusi ülesannet täites mõtestada; oskab koostada päevakava ja seda järgida.
5. Suudab tekstidest leida ja mõista seal sisalduvat teavet (sealhulgas andmeid, termineid, tegelasi, tegevusi, sündmusi ning nende aega ja kohta) ning seda suuliselt ja kirjalikult esitada.
6. Mõistab ja kasutab õpitavas võõrkeeles igapäevaseid äraõpitud väljendeid ja lihtsamaid fraase.
7. Arvutab ning oskab kasutada mõõtmiseks sobivaid abivahendeid ja mõõtühikuid erinevates eluvaldkondades eakohaseid ülesandeid lahendades.
8. Käitub loodust hoidvalt; osaleb loodusthoidvates projektides (RMK).
9. Oskab sihipäraselt vaadelda, erinevusi ja sarnasusi märgata ning kirjeldada; oskab esemeid ja nähtusi võrrelda, ühe-kahe tunnuse alusel rühmitada ning lihtsat plaani, tabelit, diagrammi ja kaarti lugeda.
10. Oskab kasutada lihtsamaid arvutiprogramme ning kodus ja koolis kasutatavaid tehnilisi seadmeid.
11. Austab oma kodupaika, kodumaad ja Eesti riiki, tunneb selle sümboleid ning täidab nendega seotavaid käitumisreegleid.
12. Oskab ilu märgata ja hinnata; hindab loovust ning tunneb rõõmu liikumisest, loovast eneseväljendusest ja tegevusest.
13. Hoiab puhtust ja korda, hoolitseb oma välimuse ja tervise eest ning tahab olla terve.
14. Oskab ohtlikke olukordi vältida ja ohuolukorras abi kutsuda, oskab ohutult liigelda.
15. Teab, kelle poole erinevate probleemidega pöörduda ning on valmis seda tegema.

§ 7 Õppe ja kasvatuse rõhuasetused I kooliastmes

1. Esimeses klassis on õpetuse ja kasvatuse põhitaotluseks õpilaste kohanemine koolieluga, turvatunde ja eduelamuste kogemine ning valmisoleku kujunemine edasiseks edukaks õppetööks. Õpilaste koolivalmidus ja võimed on erinevad, seetõttu diferentseeritakse õppeülesandeid ja nende täitmiseks kuluvat aega.
2. Esimeses kooliastmes keskendutakse:
 - 1) kõlbeliste tõekspidamiste ning heade käitumistavade tundmaõppimisele ja järgimisele;
 - 2) positiivse suhtumise kujunemisele koolis käimisesse ja õppimisesse;
 - 3) õpiharjumuse ja -oskuste kujundamisele ning püsivuse, iseseisvuse ja eesmärgistatud töö oskuste ning valikute tegemise oskuste arendamisele;
 - 4) eneseväljendusoskuse ja -julguse kujunemisele;
 - 5) põhiliste suhtlemis- ja koostööoskuste omandamisele, sealhulgas üksteist toetavate ja väärtustavate suhete kujunemisele õpilaste vahel;
 - 6) õpiraskuste äratundmisele ning tugisüsteemide ja õpiabi pakkumisele.
3. Õpetaja olulisim ülesanne on toetada iga õpilase eneseusku ja õpimotivatsiooni.
4. Õppetöö korraldamise alus võib esimeses kooliastmes olla üldõpetuslik tööviis. Sõltuvalt õpilaste ettevalmistusest võib kasutada ka aineõpetuslikku tööviisi või üld- ja aineõppe kombineeritud varianti.

5. jagu

II kooliaste (4.-6. klass)

§ 8 II kooliastme taotletavad pädevused

Neljanda klassi lõpus õpilane:

1. Mõistab oma rolli pereliikmena, sõbrana ja õpilasena ja peab kinni kokkulepetest.
2. Oskab suunamise abil kasutada eakohaseid õpivõtteid.
3. Väärtustab oma rahvust ja kultuuri teiste rahvuste ning kultuuride seas.
4. Oskab oma tegevust kavandada ning oma eksimusi näha ja tunnistada.
5. Oskab oma arvamust väljendada ning püüab selgusele jõuda oma huvides.
6. Oskab mõtestatult kuulata ja lugeda eakohaseid tekste, oskab luua eakohasel tasemel suulisi ja kirjalikke tekste ning mõista suulist kõnet.
7. Tuleb vähemalt ühes võõrkeeles toime igapäevastes suhtlusolukordades.
8. On omandanud naturaalarvudega arvutamise- ja mõõtmisoskuse, oskab juhendamise abil lahendada ülesandeid erinevatest eluvaldkondadest.
9. Oskab looduses käituda, huvitub loodusest ja looduse uurimisest.
10. Oskab kasutada arvutit ja internetti suhtlusvahendina.
11. Oskab leida vastuseid oma küsimustele, hankida erinevatest allikatest vajalikku teavet.
12. Tunnetab end oma riigi kodanikuna ning järgib oma kooli põhiväärtuste norme.
13. Suudab end kunstivahendite abil väljendada.
14. On teadlik tervislikest eluviisidest.

Viienda klassi lõpus õpilane:

1. Mõistab oma rolli pereliikmena, sõbrana, kaaslasena ja õpilasena, on usaldusväärne.
2. Oskab keskenduda õppeülesannete täitmisele.
3. Tunnustab inimeste, vaadete ja olukordade erinevusi ning mõistab kompromisside vajalikkust.
4. Oskab oma tegevust kavandada ning tulemuse saavutamiseks vajalikke tegevusi valida.
5. Oskab oma arvamust väljendada ning põhjendada, teab oma tugevaid ja nõrku külgi.
6. Oskab mõtestatult kuulata ja lugeda eakohaseid tekste, luua eakohasel tasemel keeleliselt korrektseid suulisi ja kirjalikke tekste.
7. Tuleb vähemalt ühes võõrkeeles toime igapäevastes suhtlusolukordades, mis nõuavad lihtsat infovahetust tuttavatel teemadel.
8. On omandanud arvutamise- ja mõõtmisoskuse ning tunneb ja oskab juhendamise abil kasutada loogikareegleid ülesannete lahendamisel erinevates eluvaldkondades.
9. Teab säästvast eluviisist, oskab esitada loodusteaduslikke küsimusi, oskab looduses käituda, huvitub loodusest ja looduse uurimisest.
10. Oskab kasutada arvutit ja internetti suhtlusvahendina ning oskab arvutiga vormistada tekste.
11. Oskab hankida erinevatest allikatest vajalikku teavet, seda kasutada ja edastada.
12. Tunnetab end oma riigi kodanikuna ning järgib ühiselu norme.
13. Peab lugu kunstiloomingut ning suudab end kunstivahendite abil väljendada.
14. On teadlik tervist kahjustavatest teguritest ja sõltuvusainete ohtlikkusest.
15. On leidnud endale sobiva harrastuse ning omab üldist ettekujutust erinevatest elukutsetest.

Kuuenda klassi lõpus õpilane:

1. Hindab harmoonilisi inimsuhteid, mõistab oma rolli pereliikmena, sõbrana, kaaslasena ja õpilasena; peab kinni kokkulepetest, on usaldusväärne ning vastutab oma tegude eest.
2. Oskab keskenduda õppeülesannete täitmisele, oskab suunamise abil kasutada eakohaseid

õpivõtteid (sealhulgas paaris- ja rühmatöövõtteid) olenevalt õppeülesande iseärasustest.

3. Väärtustab oma rahvust ja kultuuri teiste rahvuste ning kultuuride seas, suhtub inimestesse eelarvamusteta, tunnustab inimeste, vaadete ja olukordade erinevusi ning mõistab kompromisside vajalikkust.
4. Oskab oma tegevust kavandada ja hinnata ning tulemuse saavutamiseks vajalikke tegevusi valida ja rakendada, oma eksimusi näha ja tunnistada ning oma tegevust korrigeerida.
5. Oskab oma arvamust väljendada, põhjendada ja kaitsta, teab oma tugevaid ja nõrku külgi ning püüab selgusele jõuda oma huvides.
6. Oskab mõtestatult kuulata ja lugeda eakohaseid tekste, luua eakohasel tasemel keeleliselt korrektseid ning suhtlussituatsioonile vastavaid suulisi ja kirjalikke tekste ning mõista suulist kõnet.
7. Tuleb vähemalt ühes võõrkeeles toime igapäevastes suhtlusolukordades, mis nõuavad otsest ja lihtsat infovahetust tuttavatel rutiinsetel teemadel.
8. On kindlalt omandanud arvutamise- ja mõõtmisoskuse ning tunneb ja oskab juhendamise abil kasutada loogikareegleid ülesannete lahendamisel erinevates eluvaldkondades.
9. Väärtustab säästvat eluviisi, oskab esitada loodusteaduslikke küsimusi ja hankida loodusteaduslikku teavet, oskab looduses käituda, huvitub loodusest ja looduse uurimisest.
10. Oskab kasutada arvutit ja interneti suhtlusvahendina ning oskab arvutiga vormistada tekste.
11. Oskab leida vastuseid oma küsimustele, hankida erinevatest allikatest vajalikku teavet, seda tõlgendada, kasutada ja edastada; oskab teha vahet faktil ja arvamusel.
12. Tunnetab end oma riigi kodanikuna ning järgib ühiselu norme.
13. Väärtustab kunstiloomingut ning suudab end kunstivahendite abil väljendada.
14. Väärtustab tervislikke eluviise, on teadlik tervist kahjustavatest teguritest ja sõltuvusainete ohtlikkusest.
15. On leidnud endale sobiva harrastuse ning omab üldist ettekujutust töömaailmast.

§ 9 Õppe ja kasvatuse rõhuasetused II kooliastmes

1. Teises kooliastmes on õpetuse ja kasvatuse põhitaotluseks vastutustundlike ja iseseisvate õpilaste kujunemine. Õppetöös on oluline äratada ja säilitada õpilaste huvi õppekavaga hõlmatud teadmise- ja tegevusvaldkondade vastu.

Teises kooliastmes keskendutakse:

- 1) õpimotivatsiooni hoidmisele ja tõstmisele, seostades õpitud praktikaga ning võimaldades õpilastel teha valikuid, langetada otsuseid ja oma otsuste eest vastutada;
 - 2) huvitegevusvõimaluste pakkumisele;
 - 3) õpilaste erivõimete ja huvide äratundmisele ning arendamisele;
 - 4) õpiraskustega õpilastele tugisüsteemide ja õpiabi pakkumisele.
2. Õpetuses rakendatakse mitmekesiseid tööviise ja ülesandeid, mis võimaldavad murdeikka jõudvatel õpilastel teha iseseisvaid valikuid ja seostada õpitud praktilise eluga ning aitavad toime tulla õpilaste individuaalselt erineva arenguga, nende muutuvate suhete ja tegutsemisega uutes rollides.

6. jagu

III kooliaste (7.-9. klass)

§ 10 III kooliastme pädevused

Seitsmenda klassi lõpus õpilane:

1. Tunneb üldtunnustatud väärtusi ja kõlbluspõhimõtteid, järgib neid.
2. Tunneb ja austab oma keelt ja kultuuri.
3. On teadmishimuline, oskab õppida ja tunneb huvi edasiõppimisvõimaluste vastu.
4. On ettevõtlik, usub iseendasse, seab endale eesmärged ja tegutseb nende nimel, juhib oma käitumist ning võtab endale vastutuse oma tegude eest.
5. Suudab end olukorda ja suhtluspartnereid arvestades kõnes ja kirjas selgelt ja asjakohaselt väljendada, mõistab ja tõlgendab eakohaselt erinevaid tekste, tunneb õigekirjareegleid.
6. Valdab vähemalt üht võõrkeelt tasemel, mis võimaldab igapäevastes olukordades suhelda suuliselt ja kirjalikult ning lugeda ja mõista eakohaseid võõrkeelseid tekste.
7. Suudab lahendada igapäevaelu erinevates valdkondades tekkivaid küsimusi, mis nõuavad matemaatiliste mõttemetodite (loogika ja ruumilise mõtlemise) ning esitusviiside (valemite, mudelite, skeemide, graafikute) kasutamist.
8. Mõistab inimese ja keskkonna seoseid, suhtub vastutustundlikult elukeskkonda ning elab ja tegutseb loodust ja keskkonda säästes.
9. Oskab esitada loodusteaduslikke küsimusi, nende üle arutleda.
10. Suudab tehnikamaailmas toime tulla.
11. On aktiivne ja vastutustundlik kodanik, kes on huvitatud oma kooli arengust.
12. Suudab väljendada ennast loominguliselt, peab lugu kunstist ja kultuuripärandist.
13. Väärtustab tervislikku eluviisi ning on füüsiliselt aktiivne.
14. Mõtleb süsteemselt ja loovaalt, on avatud enesearendamisele.

Kaheksanda klassi lõpus õpilane:

1. Tunneb üldtunnustatud väärtusi ja kõlbluspõhimõtteid, järgib neid, ei jää ükskõikseks, kui neid eiratakse.
2. Tunneb ja austab oma keelt ja kultuuri ning aitab kaasa eesti keele ja kultuuri säilimisele. Omab ettekujutust ja teadmisi maailma eri rahvaste kultuuridest.
3. On teadmishimuline, oskab õppida ja leida edasiõppimisvõimalusi, kasutades vajaduse korral asjakohast nõu.
4. On ettevõtlik, usub iseendasse, kujundab oma ideaale, juhib ja korrigeerib oma käitumist ning võtab endale vastutuse oma tegude eest.
5. Suudab end olukorda ja suhtluspartnereid arvestades kõnes ja kirjas selgelt ja asjakohaselt väljendada, mõista ja tõlgendada erinevaid tekste, tunneb ja järgib õigekirjareegleid.
6. Valdab vähemalt üht võõrkeelt tasemel, mis võimaldab igapäevastes olukordades suhelda kirjalikult ja suuliselt ning lugeda ja mõista eakohaseid võõrkeelseid tekste.
7. Suudab lahendada igapäevaelu erinevates valdkondades tekkivaid küsimusi, mis nõuavad matemaatiliste mõttemetodite (loogika ja ruumilise mõtlemise) ning esitusviiside (valemite, mudelite, skeemide, graafikute) kasutamist.
8. Mõistab inimese ja keskkonna seoseid, suhtub vastutustundlikult elukeskkonda ning elab loodust ja keskkonda säästes.
9. Oskab esitada loodusteaduslikke küsimusi, nende üle arutleda, esitada teaduslikke seisukohti.
10. Suudab tehnikamaailmas toime tulla ning tehnikat eesmärgipäraselt kasutada.

11. On aktiivne ja vastutustundlik kodanik, kes on huvitatud oma kooli, kodukoha arengust.
12. Suudab väljendada ennast loominguliselt, peab lugu kunstist ja kultuuripärandist.
13. Väärtustab ja järgib tervislikku eluviisi ning on füüsiliselt aktiivne.
14. Mõtleb süsteemselt, loovalt ja kriitiliselt, on avatud enesearendamisele.

Üheksanda klassi lõpus õpilane:

1. Tunneb üldtunnustatud väärtusi ja kõlbluspõhimõtteid, järgib neid, ei jää ükskõikseks, kui neid eiratakse, ning sekkub vajaduse korral oma võimaluste piires.
2. Tunneb ja austab oma keelt ja kultuuri ning aitab kaasa eesti keele ja kultuuri säilimisele ja arengule. Omab ettekujutust ja teadmisi maailma eri rahvaste kultuuridest, suhtub teistest rahvustest inimestesse eelarvamustevabalt ja lugupidavalt.
3. On teadmishimuline, oskab õppida ja leida edasiõppimisvõimalusi, kasutades vajaduse korral asjakohast nõu.
4. On ettevõtlik, usub iseendasse, kujundab oma ideaale, seab endale eesmärged ja tegutseb nende nimel, juhib ja korrigeerib oma käitumist ning võtab endale vastutuse oma tegude eest.
5. Suudab end olukorda ja suhtluspartnereid arvestades kõnes ja kirjas selgelt ja asjakohaselt väljendada, mõista ja tõlgendada erinevaid tekste, tunneb ja järgib õigekirjareegleid.
6. Valdab vähemalt üht võõrkeelt tasemel, mis võimaldab igapäevastes olukordades suhelda kirjalikult ja suuliselt ning lugeda ja mõista eakohaseid võõrkeelseid tekste.
7. Suudab lahendada igapäevaelu erinevates valdkondades tekkivaid küsimusi, mis nõuavad matemaatiliste mõttemetodite (loogika ja ruumilise mõtlemise) ning esitusviiside (valemite, mudelite, skeemide, graafikute) kasutamist.
8. Mõistab inimese ja keskkonna seoseid, suhtub vastutustundlikult elukeskkonda ning elab ja tegutseb loodust ja keskkonda säästes.
9. Oskab esitada loodusteaduslikke küsimusi, nende üle arutleda, esitada teaduslikke seisukohti ja teha tõendusmaterjali põhjal järeldusi.
10. Suudab tehnikamaailmas toime tulla ning tehnikat eesmärgipäraselt ja võimalikult riskita kasutada.
11. On aktiivne ja vastutustundlik kodanik, kes on huvitatud oma kooli, kodukoha ja riigi demokraatlikust arengust.
12. Suudab väljendada ennast loominguliselt, peab lugu kunstist ja kultuuripärandist.
13. Väärtustab ja järgib tervislikku eluviisi ning on füüsiliselt aktiivne.
14. Mõtleb süsteemselt, loovalt ja kriitiliselt, on avatud enesearendamisele.

§ 11 Õppe ja kasvatuse rõhuasetused III kooliastmes

Kolmandas kooliastmes on õppe ja kasvatuse põhitaotlus aidata õpilastel kujuneda vastutustundlikeks ühiskonnaliikmeteks, kes igapäevaelus iseseisvalt toime tulevad ning suudavad oma huvidele ja võimetele vastavat õpiteed valida.

Kolmandas kooliastmes keskendutakse:

- 1) õpimotivatsiooni hoidmisele;
- 2) õppesisu ja omandatavate oskuste seostamisele igapäevaeluga ning nende rakendatavuse tutvustamisele tulevases tööelus ja jätkuõpingutes;
- 3) erinevate õpistrateegiate teadvustatud kasutamisele ning enesekontrollimise oskuse arendamisele;
- 4) pikemaajaliste õppeülesannete (sealhulgas uurimuslike õppeülesannete) planeerimisele, eesmärkide püstitamisele ja oma tulemuste hindamisele;

- 5) õpilaste erivõimete ja huvide arendamisele;
- 6) õpilaste toetamisele nende edasiste õpingute ja kutsevalikute tegemisel.

Rääma Põhikooli lõpetaja on:

1. Isiksus, kes on valmis õppima kogu elu, täitma erinevaid rolle muutavas õpi- ja töökeskkonnas ning kujundama oma elu teadlike otsuste kaudu, sealhulgas tegema mõistlikke kutsevalikuid. Omab adekvaatset enesehinnangut ja oskab endale seada eesmärke ning neid süsteemselt ellu viia.
2. Meie kooli lõpetanud õpilased on kujunenud sotsiaalselt aktiivseteks, vastutustundlikeks ja keskkonnateadlikeks inimesteks, kes hoiavad ja kaitsevad keskkonda ning mõistavad inimeste ja teda ümbritseva keskkonna vastastikust seost. Kooli lõpetaja oskab end teadvustada tarbijana ning toimida keskkonda säästvalt.
3. Meie kooli õpilased on kujunenud aktiivseteks ning vastutustundlikeks kogukonna- ja ühiskonnaliikmeteks, kes väärtustavad ühiselu demokraatlikku korraldust, koostööd ning kodanikualgatuse tähtsust, tunnevad end ühiskonnaliikmetena ning toetuvad oma tegevuses riigi kultuurilistele traditsioonidele ja arengusuundadele.
4. Meie kooli lõpetanud õpilased mõistavad kultuuri osa inimeste mõtte- ja käitumislaadi kujundajana ning kultuuride muutumist ajaloo vältel. Neil on ettekujutus kultuuride mitmekesisusest ning nad väärtustavad oma kultuuri ja kultuurilist mitmekesisust ning on kultuuriliselt sallivad ja koostööaltid. Seisavad eesti rahvuse, keele ja kultuuri säilimise ja arengu eest.
5. Meie kooli õpilased on kujunenud teabeteadlikeks inimesteks, kes tajuvad ja teadvustavad ümbritsevat teabekeskkonda, suudavad seda kriitiliselt analüüsida ning toimida selles oma eesmärkide ja ühiskonnas omaksvõetud kommunikatsioonieetika järgi. Oskavad valida sobiva suhtlusregistri või videokanali olenevalt olukorrast.
6. Meie kooli õpilased on kujunenud uuendusaltideks ja nüüdisaegseid tehnoloogiaid eesmärgipäraselt kasutada oskavateks inimeseks, kes tulevad toime kiiresti muutavas tehnoloogilises elu-, õpi- ja töökeskkonnas.
7. Rääma kooli lõpetajad on kujunenud vaimselt, emotsionaalselt, sotsiaalselt ja füüsiliselt terveteks ühiskonnaliikmeteks, kes on võimelised järgima tervislikku eluviisi, käituma turvaliselt ning kaasa aitama tervist edendava turvalise keskkonna kujundamisele. Oskavad käituda ohutult liiklus-, tule-, veeohu ja teiste keskkonnast tulenevate ohtude puhul ning otsida vajaduse korral abi.
8. Rääma kooli õpilased suhtuvad sallivalt ja lugupidavalt erinevatesse inimestesse, nad on kujunenud kõlbliselt arenenud inimesteks, kes tunnevad ühiskonnas üldtunnustatud väärtusi ja kõlbluspõhimõtteid, järgivad neid koolis ja väljaspool kooli, ei jää ükskõikseks, kui neid eiratakse, ning sekkuvad vajaduse korral oma võimaluste piires.

7. jagu

Õppekorraldus

§ 12 Kohustuslikud ja valikõppeained

Lähedase eesmärgiseade ja õppesisuga õppeained moodustavad ainevaldkonna. Ainevaldkonna peamine eesmärk on vastava valdkonnapädevuse kujunemine, mida toetavad õppeainete eesmärgid ja õpitulemused. Valdkonnapädevuse kujunemist toetavad ka teiste ainevaldkondade õppeained ning tunni- ja kooliväline tegevus.

1. Kooli õppekavas on järgmised ainevaldkonnad:

- 1) keel ja kirjandus: eesti keel, kirjandus (lisa 1);
- 2) võõrkeeled: A-võõrkeel inglise keel ja B-võõrkeel vene keel (lisa 2);
- 3) matemaatika: matemaatika (lisa 3);
- 4) loodusained: loodusõpetus, bioloogia, geograafia, füüsika, keemia (lisa 4);
- 5) sotsiaalsed: inimeseõpetus, ajalugu, ühiskonnaõpetus (lisa 5);
- 6) kunstained: muusika, kunst (lisa 6);
- 7) tehnoloogia: tööõpetus, käsitöö ja kodundus, tehnoloogiaõpetus (lisa 7);
- 8) kehaline kasvatus: kehaline kasvatus (lisa 8).

2. Valikõppeainete ainekavad:

- 1) informaatika ainekava (lisa 9);
- 2) karjääriõpetuse ainekava (lisa 10).

Õppekavas määratletud üld- ja valdkonnapädevuste kujunemist kirjeldatakse detailsemalt klassiti esitatud ainekavades.

Ainekavades esitatakse nii kooliastmete õpitulemused kui ka õpitulemused õppeteemade läbimisel. Õpitulemused toetavad valdkonnapädevuste kujunemist. Õpitulemused kajastavad õpilase head saavutust. Väärtushoiakuid väljendavaid õpitulemusi numbriliselt ei hinnata, vaid antakse nende saavutatuse kohta õpilasele tagasisidet.

§ 13 Läbivad teemad

1. Läbivad teemad ja nende käsitlemise põhimõtted koolis

Läbivad teemad on üld- ja valdkonnapädevuste, õppeainete ja ainevaldkondade lõimingu vahendiks ning neid arvestatakse koolikeskkonna kujundamisel. Läbivad teemad on aineülesed ja käsitlevad ühiskonnas tähtsustatud valdkondi ning võimaldavad luua ettekujutuse ühiskonna kui terviku arengust, toetades õpilase suutlikkust oma teadmisi erinevates olukordades rakendada.

2. Läbivate teemade õpe realiseerub eelkõige:

- 1) õppekeskkonna korralduses – kooli vaimse, sotsiaalse ja füüsilise õppekeskkonna kujundamisel arvestatakse läbivate teemade sisu ja eesmärgi;
- 2) aineõppes – läbivatest teemadest lähtudes tuuakse aineõppesse sobivad teemakäsitlused, näited ja meetodid, viiakse koos läbi aineüleseid, klassidevahelisi ja ülekoolilisi projekte. Õppeainete roll läbiva teema õppes on lähtuvalt õppeaine taotlustest ja õppesisust erinev, olenevalt sellest, kui tihe on ainevaldkonna seos läbiva teemaga;
- 3) valikainete valikul – valikained toetavad läbivate teemade taotlusi;
- 4) läbivatest teemadest lähtuvas või õppeaineid lõimivas loovtöös – õpilased võivad läbivast teemast lähtuda selle loovtöö valikul, mida tehakse kas iseseisvalt või rühmatööna;
- 5) korraldades võimaluse korral koostöös kooli pidaja, paikkonna asutuste ja ettevõtete, teiste õppe- ja kultuuriasutuste ning kodanikuühendustega klassivälist õppetegevust ja huviringide tegevust ning osaledes maakondlikes, üle-eestilistes ja rahvusvahelistes projektides.

3. Õpetuses ja kasvatuses käsitletavat läbivad teemad on:

1) «Elukestev õpe ja karjääri planeerimine»

Läbiva teema „Elukestev õpe ja karjääri planeerimine“ käsitlemisega taotletakse õpilase kujunemist isiksuseks, kes on valmis õppima kogu elu, täitma erinevaid rolle muutuvast õpi-, elu- ja töökeskkonnas ning kujundama oma elu teadlike otsuste kaudu, sealhulgas tegema mõistlikke kutsevalikuid.

Õpilast suunatakse:

- teadvustama oma huve, võimeid ja oskusi, mis aitavad kaasa adekvaatse enesehinnangu kujunemisele ning kutseplaanide konkreetsemaks muutumisele;
- arendama oma õpioskusi, suhtlemisoskusi, koostöö- ja otsustamisioskusi ning teabega ümberkäimise oskusi;
- arendama oskust seada endale eesmärged ning tegutseda neid ellu viies süsteemselt;
- kujundama valmisolekut elukestvalt õppida ja kutseotsuseid teha ning tundma haridus- ja koolitusvõimalusi;
- tutvuma erinevate ametite ja elukutsetega, nende arenguga minevikus ja tulevikus, tundma õppima töösuhteid reguleerivaid õigusakte ning kodukoha majanduskeskkonda.

Läbiva teema käsitlemine I kooliastmes aitab õpilasel kujundada positiivset hoiakut õppimisse ning toetab esmaste õpioskuste omandamist. Mänguliste tegevuste abil aidatakse õpilasel kujundada ning õppida tundma ennast ja lähiümbruse töömaailma, tuginedes õpilase kogemustele igapäevaelust. Õpilasele tutvustatakse erinevaid tegevusalasid ja ameteid, nende olulisust ning omavahelisi seoseid.

Läbiva teema käsitlemine II kooliastmes keskendub õpilase sotsiaalsetele ja toimetulekuoskustele, oma huvide ja võimete tundmaõppimisele ning arendamisele. Eesmärk on aidata õpilasel kujundada põhilisi õpioskusi, empaatiavõimet ning suhtlemis- ja enesekontrollioskusi. Õpilasele tutvustatakse erinevaid elukutseid ja töid ning nende seost inimeste individuaalsete eelduste ja huvidega.

Läbiva teema käsitlemine III kooliastmes keskendub õpilase võimete, huvide, vajaduste ja hoiakute teadvustamisele, õpioskuste arendamisele ning esmaste kutsevalikutega seostamisele. Õpilasi juhatakse mõtlema oma võimalikele tulevastele tegevusvaldkondadele ning arutlema, millised eeldused ja võimalused on neil olemas, et oma soove ellu viia. Tähtis on käsitleda töö ja kutsega seotud stereotüüpseid suhtumisi kriitiliselt, et need ei muutuks õpilase tulevikuväljavaadete piirajateks. Õpilasi teavitatakse erinevatest tööharjutamise võimalustest ning julgustatakse neid kasutama. Õpilastele vahendatakse teavet edasiõppimisvõimaluste kohta ning luuakse võimalus saada kutsenõustamist.

2) „Keskkond ja jätkusuutlik areng“

Läbiva teema „Keskkond ja jätkusuutlik areng“ käsitlemisega taotletakse õpilase kujunemist sotsiaalselt aktiivseks, vastutustundlikuks ja keskkonnateadlikuks inimeseks, kes hoiab ja kaitseb keskkonda ning väärtustades jätkusuutlikkust, on valmis leidma lahendusi keskkonna- ja inimarengu küsimustele.

Õpilast suunatakse:

- aru saama loodusest kui terviksüsteemist, inimese ja teda ümbritseva keskkonna vastastikustest seostest ning inimese sõltuvusest loodusressurssidest;
- aru saama inimkonna kultuurilise, sotsiaalse, majandusliku, tehnoloogilise ja inimarengu erinevate tunnuste vastastikusest seotusest ning inimtegevusega kaasnevatest mõjudest;
- väärtustama bioloogilist (sealhulgas maastikulist) ja kultuurilist mitmekesisust ning ökoloogilist jätkusuutlikkust;
- arutlema keskkonnaprobleemide üle nii kodukoha, ühiskonna kui ka üleilmsel tasandil, kujundama isiklike keskkonnaalaseid seisukohti ning pakkuma lahendusi keskkonnaprobleemidele;
- võtma vastutust jätkusuutliku arengu eest, kasutama loodussäästlike ja jätkusuutlikku arengut toetavaid tegutsemisviise; hindama ning vajaduse korral muutma oma tarbimis-valikuid ja eluviisi.

Läbiva teema käsitlemine I kooliastmes tugineb õpilase kogemustele, igapäevaelu nähtustele ning looduse vahetule kogemisele. Õppe ja kasvatus kaudu taotletakse õpilase keskkonnataju kujunemist, pööratakse tähelepanu kodu- ja kooliümbruse keskkonnaküsimustele ning tegutsemisviisidele, mille abil on keskkonnaprobleeme võimalik praktiliselt ära hoida ja lahendada.

Läbiva teema käsitlemine II kooliastmes keskendub peamiselt koduümbruse ja Eesti keskkonnaprobleemide käsitlemisele. Arendatakse tahet osaleda keskkonnaprobleemide ärahoidmises ja lahendamises ning kujundatakse keskkonnaalast otsustamisoskust. Arendatakse säästvat suhtumist ümbritsevasse ja elukeskkonna väärtustamist, õpitakse teadvustama end tarbijana ning toimima keskkonda hoidvalt.

Läbiva teema käsitlemine III kooliastmes keskendub kohalike ning globaalsete keskkonna- ja inimarenguprobleemide käsitlemisele. Eesmärk on kujundada arusaama loodusest kui tervik-süsteemist, looduskeskkonna haprusest ning inimese sõltuvusest loodusvaradest ja -ressurssidest. Õppemeetoditest on kesksel kohal aktiivõppemeetodid, rühmatööd, juhtumiuuringud, arutelud ning rollimängud. Õpitavad teadmised, oskused ja hoiakud loovad eeldused vastutustundliku ning säästva suhtumise kujunemiseks oma elukeskkonda ning eetiliste, moraalsete ja esteetiliste aspektide arvestamiseks igapäevaelu probleemide lahendamisel.

3) „Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus“

Läbiva teema „Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus“ käsitlemisega taotletakse õpilase kujunemist aktiivseks ning vastutustundlikuks kogukonna- ja ühiskonnaliikmeks, kes mõistab ühiskonna toimimise põhimõtteid ja mehhanisme ning kodanikualgatuse tähtsust, tunneb end ühiskonnaliikmena ning toetub oma tegevuses riigi kultuurilistele traditsioonidele ja arengusuundadele.

Õpilast suunatakse:

- väärtustama ühiselu demokraatlikku korraldamist, koostööd, kodanikualgatus ja vabatahtlikkusel põhinevat tegutsemist ning konfliktide rahumeelset ja vägivallatut lahendamist;
- olema algatusvõimeline ja ettevõtlik, kujundama isiklikke seisukohti ning neid väljendama;
- tundma õppima ja kaitsma enda ja teiste õigusi ning mõistma nendega kaasnevat vastutust ja kohustusi;
- mõistma avaliku, ettevõtlus- ja mittetulundussektori seoseid ning toimimist;
- mõistma enda kui üksikisiku rolli ühiskonnas ning omandama oskusi osaleda otsustamisprotsessides;
- mõistma ettevõtluse rolli ühiskonnas ning suhtuma positiivselt ettevõtlusse ja selles osalemisse.

Läbiva teema käsitlemisel I kooliastmes on keskne saada koostöö ja ühiste otsuste tegemise kogemusi. Selle viisid on õpilaste vabatahtlik tegevus, nt talgutöö, ühisürituste korraldamine vms. Lähtudes paikkonna võimalustest, tutvustatakse õpilastele kodukandi ettevõtteid, noorteühinguid ja teisi vabatahtlikke organisatsioone või huvirühmi, kes korraldavad kogukonnas üldkasulikke tegevusi, milles õpilased saavad osaleda.

Läbiva teema käsitlemisel II kooliastmes on oluline toetada õpilase initsiatiivi ning pakkuda talle võimalusi ja abi ühisalgatusteks. Õpilasi innustatakse iseseisvalt tegutsema ühise eesmärgi nimel ning võtma sellega kaasnevat vastutust ja kohustusi. Oluline on suunata õpilasi leidma jõukohastele

probleemidele loomingulisi lahendusi ning aidata neil kogeda koos tegutsemise kasulikkust ja vajalikkust.

Läbiva teema käsitlemine III kooliastmes keskendub ühiskonna eri sektorite (avaliku, tulundus- ja mittetulundussektori) toimimisele ning nende seostele. Tähtsal kohal on riigi demokraatliku valitsemise korraldus ning üksikisiku või huvirühma osalemis- ja mõjutamisvõimalused kohaliku ja ühiskonna tasandi otsuste tegemisel. Kodanikualgatuse ning vabatahtlikuna tegutsemise mõistmiseks ja motiveerimiseks ning ettevõtlikkuse arendamiseks tutvustatakse õpilastele võimalusi osaleda tegevustes paikkonna hüvanguks ning neid julgustatakse neis tegevustes osalema.

4) „Kultuuriline identiteet“

Läbiva teema „Kultuuriline identiteet“ käsitlemisega taotletakse õpilase kujunemist kultuuri-teadlikuks inimeseks, kes mõistab kultuuri osa inimeste mõtte- ja käitumislaadi kujundajana ning kultuuride muutumist ajaloo vältel, kellel on ettekujutus kultuuride mitmekesisusest ja kultuuriga määratud elupraktikate eripärast ning kes väärtustab omakultuuri ja kultuurilist mitmekesisust ning on kultuuriliselt salliv ja koostööaldis.

Õpilast suunatakse:

- mõistma ennast kultuuri kandjana, edasivijana ja kultuuride vahendajana;
- mõistma kultuuridevahelise suhtlemise ja koostöö tähtsust ühiskonna jätkusuutlikkuse kujundajana;
- olema salliv ja suhtuma lugupidavalt teiste kultuuride esindajatesse ning nende tavadesse ja loomingusse, taunima diskrimineerimist;
- tundma õppima ning väärtustama oma ja teiste kultuuride pärandit ja eripära, toetudes ühelt poolt erinevates õppeainetes õpitule ning seda üldistades, teiselt poolt ka omaalgatuslikult loetule, nähtule ja kogetule;
- teadvustama ning tundma õppima mineviku ja nüüdisaja ühiskondade kultuurilist mitmekesisust;
- omandama teadmisi kultuuride (sealhulgas eesti rahvuskultuuri) kujunemise ja vastastikku rikastavate mõjutuste kohta.

Läbiva teema käsitlemisel I kooliastmes on oluline pakkuda õpilasele võimalust osaleda oma kultuurikeskkonna tavades ja kogeda sellega seonduvaid emotsioone. Õpilasel aidatakse jõuda mõistmiseni, et teatud tavad ja kombed on omased teatud kultuurile. Õppe ja kasvatusel kujundatakse meie kultuuriruumis üldiselt tunnustatud käitumisharjumusi, toetatakse uudishimu uue ja erineva suhtes ning positiivset suhtumist sellesse. Õpilaste erinevaid kogemusi kokku viies saavutatakse üldpilt oma kultuurist ja selle kokkupuudetest teiste kultuuridega.

Läbiva teema käsitlemisel II kooliastmes on tähtis kujundada positiivseid hoiakuid erinevate kultuuride ja inimeste suhtes ning vältida eelarvamusliku suhtumise kujunemist. Õpitakse respektima erisusi ja hindama neid kui kultuurilist mitmekesisust ning kultuuride vastastikuse rikastamise vahendit. Õppes ja kasvatuses leitakse võimalusi, kus õppija saab rakendada oma teadmisi ja oskusi omakultuuri tutvustamiseks näiteks koolide ja rahvusvaheliste projektide kaudu.

Läbiva teema käsitlemisel III kooliastmes on keskne aidata õpilasel mõista, et enda tugev kultuuriline identiteet toetab teda teistes kultuurides orienteerumisel. Õpilasele pakutakse erinevaid võimalusi omandada kogemusi ning süvendada teadmisi teistest kultuuridest, saada elamusi erinevatest kunsti- ja kultuurivaldkondadest, sealhulgas võimalust kaasa lüüa kohalike kultuurisündmuste ettevalmistamises ja läbiviimises.

5) „Teabekeskond“

Läbiva teema „Teabekeskond“ käsitlemisega taotletakse õpilase kujunemist teabeteadlikuks inimeseks, kes tajub ja teadvustab ümbritsevat teabekeskonda, suudab seda kriitiliselt analüüsida ning toimida selles oma eesmärkide ja ühiskonnas omaks võetud kommunikatsioonieetika järgi.

Õpilast suunatakse:

- mõistma vahetu ja vahendatu sarnasusi ning erinevusi;
- valima sobivat suhtlusregistrit ning sidekanalit olenevalt olukorrast ja vajadusest;
- määrama oma teabevajadusi ja leidma sobivat teavet;
- kujundama tõhusaid teabeotsingumeetodeid, mis hõlmavad erinevaid teavikuid ja teabekeskondi;
- arendama kriitilise tebeanalüüsi oskust.

Läbiva teema käsitlemisel I kooliastmes on keskmises õpilase igapäevane teabekeskond. Õpetaja abil ja kaaslaste toel harjutakse kirjeldama oma tegevust teabekeskonnas. Õpilane õpib mõistma temale suunatud teadete suhtluseesmärki ning eristama olulisi teateid ebaolulistest. Samuti harjub õpilane mõistma, millised seaduspärasused kehtivad privaatses ja millised avalikus ruumis, sealhulgas internetis. Läbiva teema rõhuasetused toetavad I kooliastmes inimeseõpetuse, emakeele ning teiste õppeainete kaudu toimuvat suhtlemisoskuste kujundamist. Õpilase eakohast meediakasutust arvestades pööratakse rohkem tähelepanu visuaalsele meediale ning visuaalse teksti analüüsile.

Läbiva teema käsitlemisel II kooliastmes on käsitlemise keskmises avalikus ja privaatses ruumis toimimise seaduspärasused ning põhiliste kommunikatsiooniformaatide tundmaõppimine. Õpilane harjub internetis liikudes eristama avalikku ja isiklikku sfääri ning valima selle põhjal õiget suhtlusviisi. Teise kooliastme jooksul harjutakse lugema ja kuulama uudist kui üht ajakirjanduse põhilist tekstiliiki, hindama selle kvaliteeti ning tuvastama uudises puuduvat teavet.

Läbiva teema käsitlemisel III kooliastmes õpitakse mõistma ja analüüsima meedia rolli ühiskonnas, sealhulgas majanduselusel, ning kasutama meediat teabeallikana. Senisest olulisemaks muutub teabe usaldusväärsuse kriitiline hindamine, kuna õpilane hakkab leidnud teavet järjest rohkem kasutama isiklike otsuste tegemiseks (nt õppimisvõimalusi valides). Õpetus- ja kasvatustöös aitavad õpilasel mõista internetis leiduvaid võimalusi ja ohte ning ennast ja oma privaatsust kaitsta; iseseisev teabeotsing muutub õpilasele harjumuspäraseks. Läbiva teema käsitlemine loob võimalused analüüsida meediaga seotud problemaatilisi olukordi (eraellu sekkumine, väärteabe edastamine, huvide kahjustamine, kallutatud teabe edastamine vms).

6) „Tehnoloogia ja innovatsioon“

Läbiva teema „Tehnoloogia ja innovatsioon“ käsitlemisega taotletakse õpilase kujunemist uuendusaltiks ja nüüdisaegseid tehnoloogiaid eesmärgipäraselt kasutada oskavaks inimeseks, kes tuleb toime kiiresti muutavas tehnoloogilises elu-, õpi- ja töökeskkonnas.

Õpilast suunatakse:

- omandama teadmisi tehnoloogiate toimimise ja arengusuundade kohta erinevates eluvaldkondades;
- mõistma tehnoloogiliste uuenduste mõju inimeste töö- ja eluviisile, elukvaliteedile ning keskkonnale nii tänapäeval kui ka minevikus;
- aru saama tehnoloogiliste, majanduslike, sotsiaalsete ja kultuuriliste uuenduste vastastikustest mõjudest ning omavahelisest seotusest;

- mõistma ja kriitiliselt hindama tehnoloogilise arengu positiivseid ja negatiivseid mõjusid ning kujundama kaalutletud seisukohti tehnoloogia arengu ja selle kasutamisega seotud eetilistes küsimustes;
- kasutama info- ja kommunikatsioonitehnoloogiat (edaspidi *IKT*) eluliste probleemide lahendamiseks ning oma õppimise ja töö tõhustamiseks;
- arendama loovust, koostööoskusi ja algatusvõimet uuenduslike ideede rakendamisel erinevates projektides.

Läbiva teema käsitlemisel I kooliastmes õpitakse tundma infotehnoloogia kasutamise põhivõtteid, vormistades arvutiga loovtöid. Soovitatav on kasutada eelkõige frontaalset õpetamismeetodit ning mängulisi arvutiprogramme. Tehnoloogia rakendamise võimalusi mitmekesistatakse foto või video tegemise ning mudelite ja makettide meisterdamise integreerimise kaudu õppetegevusse.

Läbiva teema käsitlemine II kooliastmes põhineb eelkõige kooli ja õppetööga seonduvatel praktilistel ülesannetel, mis eeldavad tehnoloogia rakendamist erinevates ainetundides või huvitegevuses. Arvutipõhises õppes on soovitatav kasutada rühmatööd ja aktiivõppemeetodeid.

Läbiva teema käsitlemine III kooliastmes kujundab *IKT* rakendamise pädevusi igapäevaelus ja õpingutes. Nende pädevuste kujundamiseks tuleb erinevate õppeainete õpetajatel lõimida oma ainetundidesse *IKT* rakendamisel põhinevaid meetodeid ja töövõtteid. Lisaks arvutiklassis peetud ainetundidele on III kooliastmes soovitatav kasutada nüüdisaegseid *IKT* vahendeid ka kodutööde ja õuesõppe puhul.

7) „Tervis ja ohutus“

Teema „Tervis ja ohutus“ käsitlemisega taotletakse õpilase kujunemist vaimselt, emotsionaalselt, sotsiaalselt ja füüsiliselt terveks ühiskonnaliikmeks, kes on võimeline järgima tervislikku eluviisi, käituma turvaliselt ning kaasa aitama tervist edendava turvalise keskkonna kujundamisele.

a) Tervisekasvatuse põhineb õpilaste tervisega seonduvate teadmiste ja hoiakute ning sotsiaalsete toimetulekuoskuste arendamisel. Seda toetab tervist edendava kooli põhimõtete rakendamine koolis.

b) Ohutuse valdkonnas õpetatakse käituma ohutult liiklus-, tule-, veeohu ja teiste keskkonnast tulenevate ohtude puhul ning otsima vajaduse korral abi.

Õpilast suunatakse:

a) tervise valdkonnas:

- terviseteadlikkuse arenemisele, sealhulgas oma tervise ja turvalise käitumise väärtustamisele;
- kasutama oma teadmisi, enesega toimetuleku oskusi ning üldisi sotsiaalseid oskusi enda ja teiste turvalisuse, sealhulgas turvalise koolikeskkonna kujundamiseks;
- teadvustama oma otsuste ja käitumise ning selle tagajärgede seost tervise ja turvalisusega;
- leidma ning kasutama usaldusväärset terviseteadet ja abiteenuseid;
- teadvustama keskkonna mõju oma tervisele;

b) ohutuse valdkonnas:

- tundma eri liiki ohuallikate ja ohtlike olukordade olemust ning nende võimalikku tekkemehhanismi;
- vältima ohuolukordadesse sattumist;
- kujundama turvalisele kooli- ja kodukeskkonnale ning liiklusohutusele suunatud hoiakuid ja käitumist;
- omandama teadmisi ning oskusi ohu- ja kriisiolukordades tõhusalt käituda;

- kujundama õiget liikluskäitumist, harjuma järgima liikluses kehtivaid norme ning arvestama kaasliiklejaid;
- tundma õppima ja väärtustama liikluse ning ohutuse reeglitest tulenevaid õigusi, kohustusi ja vastutust.

Läbiva teema käsitlemisel I kooliastmes pannakse rõhk tervislike ja ohutute käitumisviiside kujundamisele. Õppija omandab eakohased teadmised ja oskused seonduvalt nii füüsilise, vaimse, emotsionaalse kui ka sotsiaalse tervisega ning kujuneb tervist väärtustav hoiak. Selles vanuses on tähtis, et õpilane mõistaks ohu olemust ja selle tekkepõhjusi oma igapäevases keskkonnas ning omandaks oskused käituda ohutult ja turvaliselt. Õppemeetoditest on rõhk jutustustel, aruteludel, rühmatöödel, demonstratsioonidel, rollimängudel ja käitumise modelleerimisel.

Läbiva teema „Tervis ja ohutus“ käsitlemisel II kooliastmes pööratakse teadmiste ja oskuste kujundamise kõrval tähelepanu eelkõige vastavasisuliste väärtushinnangute kujundamisele, õpetuse elulähedusele ja levinuma riskikäitumise ärahoidmisele (käitumine, millega kaasnevad nt vigastused, ohu tekkimine, alkoholi jt uimastite kuritarvitamine, suitsetamine, seksuaalne riskikäitumine, ebatervislik toitumine, vähene kehaline aktiivsus ja kehaline ülekoormus). Õppemeetoditest sobivad aktiivõppemeetodid, arutelu, rühmatöö, rollimängud ja demonstratsioonid. Õppetööd ainetundides saavad täiendada noortelt noortele meetodikal põhinevad tunnivälised projektid.

Läbiva teema käsitlemisel III kooliastmes pööratakse tähelepanu tervist ja ohutust väärtustavate hoiakute kujundamisele ning tervisliku ja ohutu käitumise oskuste arendamisele. Õppemeetoditest on kesksel kohal aktiivõppemeetodid, diskussioon, juhtumianalüüsid, rühmatöö, uurimisprojektid ja rollimängud. Tähtsal kohal on ka õpilastega korraldatavad klassivälised ennetusprogrammid ning õpilaste maksimaalne kaasamine tervist edendavatesse ja ümbritseva turvalisust suurendavatesse tegevustesse.

8) „Väärtused ja kõlblus“

Läbiva teema „Väärtused ja kõlblus“ käsitlemisega taotletakse õpilase kujunemist kõlbeliselt arenenud inimeseks, kes tunneb ühiskonnas üldtunnustatud väärtusi ja kõlbluspõhimõtteid, järgib neid koolis ja väljaspool kooli, ei jää ükskõikseks, kui neid eiratakse, ning sekkub vajaduse korral oma võimaluste piires.

Õpilast suunatakse:

- tunnustama väärtusi, kõlbelisi norme ja viisakusreegleid;
- analüüsima süstemaatiliselt kõlbelisi norme ja väärtusi;
- arutlema üldtunnustatud eetiliste printsiipide üle ja neid omaks võtma;
- juhinduma oma käitumises neist põhimõtetest ning hindama iseenda ja kaasinimeste käitumist nende alusel;
- osalema kollektiivi (klassi, kooli, huviringi jm) eetikakoodeksi ja käitumisreeglite väljatöötamises ning neid järgima;
- reflekteerima nii iseenda kui ka kaasinimeste käitumis põhimõtete üle, kasutades kõlbeliste konfliktide lahendamise ning vastutustundlike valikute tegemise oskusi.

Läbiva teema käsitlemisel I kooliastmes on rõhk iseenda tundmaõppimisel, heade kommete omandamisel ja sellise klassikollektiivi kujundamisel, kus peetakse oluliseks õiglust, ausust, hoolivust, sallivust, inimväärikust, lugupidamist enda ja teiste vastu, lubaduste pidamist ning

demokraatlikku osalemist ja rahvuslikkust. Õppemeetoditest on esikohal töö jutustustega, rollimängud, arutelud ja õpetaja selgitused, mille vältel õpitakse oma kogemusi teadvustama ning oma tegutsemist jälgima ja reflekteerima.

Läbiva teema käsitlemisega II kooliastmes teadvustatakse ja mõtestatakse kõlbelisi norme ning kujundatakse sallivust ja lugupidamist erinevate inimeste vastu. Erinevaid vaatenurki pakkuva käsitluse kaudu taotletakse õpilase isiklike seisukohtade kujunemist humanistlike kõlbeliste normide taustal. Õpilase mõttestruktuuridesse tuleks suhtuda paindlikult, jättes õpilasele võimaluse säilitada oma arvamusi. Õppemeetoditest on kesksel kohal lugude analüüs, aktiivõppemeetodid, rühmatöö, konfliktsete juhtumite arutelu ning rollimängud. Õppevara kaudu tutvustatakse õpilasele positiivseid kõlbelisi eeskujusid ja ideaale. Igapäevases koolielus pakutakse võimalusi rakendada omandatud teadmisi.

Läbiva teema käsitlemine III kooliastmes toob selgemalt esile väärtushinnangute ja kõlbeliste normide ühiskondliku ning ajaloolis-kultuurilise mõõtmise. Erinevate maailmavaadete ja religioonide tutvustamisega (ajaloos ning tänapäeval) toetatakse sallivuse ja lugupidava suhtumise ning maailmavaatelistes küsimustes orienteerumise oskuste kujunemist. Eri allikatest teabe kogumisega, erinevates õppeainetes käsitletu ning kogemuste põhjal juhitakse õpilasi arutlema väärtuste ja kõlbelisuse teemade üle, võrdlema erinevaid seisukohti ja põhjendama oma seisukohti, pidades silmas eelarvamusteta, taktitundelist, avatud ja lugupidavat suhtumist erinevatesse arusaamadest. Sobilik on teha uurimisprojekte, mis võimaldavad käsitleda küsimusi sügavamalt ja mitmekülgsemalt.

Läbivate teemade kasutamisel arvestatakse ainekavades toodud seoseid läbivate teemade taotlustega ning õppeainete ja ainevaldkondade vahelise lõimingu vajadust läbivate teemade käsitlemisel.

Läbivate teemade elluviimine toimub ka valikainete informaatika ja karjääriõpetuse kaudu. Õpikeskkonna korraldamise kaudu luuakse võimalused läbivate teemadega tegelemiseks. Läbivate teemade taotluste elluviimiseks kasutatakse nii vaimset, sotsiaalset kui ka füüsilist õpikeskkonda. Klassi- ja koolivälisel tegevusel põhinev läbivate teemade käsitlemine toimub projekti- ning partnerlustegevuste kaudu, mille eesmärgid ja tulemused on seotud läbivate teemade taotlustega.

§ 14 Lõimingu põhimõtted koolis

1. Õppetegevus ja selle tulemused kujundatakse tervikuks lõimingu kaudu. Lõiming toetab õpilaste üld- ja valdkonnapädevuste kujunemist. Lõimingu saavutamist kavandatakse kooli õppekava arenduse ning õppe- ja kasvatustegevuse planeerimise käigus õpetaja töökava ja kooli üldtööplaani tasandil.
2. Lõimingu mõte avaldub selles, et ühel või teisel moel seostades eraldiseisvaid õpetatavaid teadmisi ja oskusi ning asetades need reaalsesse konteksti aidates õpilastel neid mõtestada ning seostada ühtseks tervikuks.
3. Õppe lõimimine saavutatakse erinevate ainevaldkondade õppeainete ühisosa järgimisel, st koolisisestest projektide ja läbivate teemade ühiseid temaatilisi rõhuasetusi, tuginedes erinevatele õppeülesannetele ning ühistegevustele nii tundides kui ka ülekoolilistes üritustes.
4. Lõiming on tegevus, mis eeldab suhtlemist ja arutelu ning toimub peamiselt õpetaja vahetult juhendamisel. Õppetegevuses on oluline õpilase aktiivsus ja motiveeritus. Õpetajatepoolse

- lõimingu kaudu pakutakse õpilasele motiveeritud õppimist, seostades teadmisi õpilase huvidest lähtuvalt ning soodustades sellega õpilase aktiivsust.
5. Lõimingu kaudu vähendatakse päheõppimist ja soodustakse leidmist, lahendamist ja oma lahenduste põhjendamist. Lõimingu kaudu püüdleme selles suunas, et teadmisi õpitaks kriitiliselt ja läbimõeldult ning seostatakse reaalse eluga.
 6. Lõimingu kaudu muutub õppimine tähenduslikumaks ja tulemuslikumaks. Seda soodustavad suhtlemine ja arutelud. Kui õppetegevus on õpetajal kavandatud õpilasekesksena, arvestades õpilase ealisi iseärasusi, eelnevaid teadmisi ja kogemusi ning õpilasele antakse valikuvõimalusi ning aega arutelule, siis on ka lõimingu kasutamise eesmärk saavutatud.
 7. Lõimingul on oluline roll õppimise fragmenteerituse vähendamises, eesmärgiga muuta õppimine õpilase jaoks tähenduslikuks. Selle saavutamiseks kasutatakse probleemõpet, mis julgustab õpilasi uurima võimalusi, välja mõtlema alternatiivseid lahendusi, tegema koostööd teiste õpilastega, välja pakkuma ideid ja hüpoteese ning lõpuks välja pakkuma parima lahenduse.
 8. Lõiming võimaldab püüelda suunas, kus õpilased areneksid aktiivseteks enastjuhtivateks õppijateks, kes konstrueerivad oma teadmisi varasematele teadmistele tuginedes ning õppimise käigus omandatud kogemuste põhjal ja seostatuna.
 9. Koolis on loodud õppekeskkond, mis võimaldab õpilasel lõimingu tekkimist. Kui õpilane tajub tavapäraselt õppeaineid eraldi olevate tervikutena, siis koolis püüeldakse selles suunas, et õpilasel tekiks suutlikkus ühe õppeaine teadmisi ja oskusi teise õppeainesse üle kanda, ning tekiks suutlikkus koolis õpitut seostada ka argielu teadmiste ja oskustega.
 10. Lõimingu õnnestumiseks on oluline õpetajate koostöö. Selleks on koolis loodud võimalused õpetajate omavaheliseks tihedaks koostööks ning samuti toetatakse õpetajate professionaalset arengut. Koolis on loodud tingimused, et aidata õpetajatel mõtestada seda, mida nad hetkel teevad ja antakse juhatus selles osas, kuidas võiks asju teistmoodi teha. Kavandamise aluseks on tagasiside, mis saadakse kujundava hindamise või arenguveestluste kaudu.
 11. Lõimingu viisi valik on õpetajale vaba. Viisi valik sõltub sellest, mida tahetakse lõimimisega saavutada: kas luua seoseid üksikute õpitulemuste vahel, ainevaldkondade sees ja ainevaldkondade vahel või soovitakse lõiminguga saavutada kooliastme pädevusi, üldpädevusi või valdkonnapädevusi.
 12. Õpetajal on kasutada järgmised lõiminguviisid: ainetevahelised seosed, ajaline kooskõla, ainete kombineerimine, teemakeskne või valdkondadevaheline lõiming. Õpetaja on lõimingu viiside valikul vaba ning lõiming kajastub õpetaja töökavas kirjeldatuna õppetegevusena.
- Ainevaldkonna **õppeained toetavad** teiste valdkonnapädevuste saavutamist, sest **keele- ja kirjandustundides** arendavad õpilased oma suulist ja kirjalikku väljendusoskust ning suhtlusoskust, õpivad lugema ja mõistma eri liiki tekste, sh teabe- ja tarbetekste, arendavad kirjandustekste lugedes oma sõnavara ning avardavad maailmapilti; õpivad kirjutama eri tüüpi tekste (sh arvamust, referaati, juhendit), kasutades kohaseid keelevahendeid ja sobivat stiili; õpivad koostama ning vormistama uurimistöid, kasutama allikaid ja viitama neile; harjuvad kasutama eri liiki sõnaraamatuid ning käsiraamatuid.
 - **Võõrkeelte** grammatilist süsteemi tundma õppides on toeks emakeeletundides omandatud keelemõisted, võõrsõnade õppimine soodustab võõrkeelte õppimist. Väliskirjanduse autorite ja teostega tutvumine tekitab huvi võõrkeelte õppimise vastu, õpitavas võõrkeeles kirjutavate autorite teoste lugemine ja arutamine süvendab huvi õpitava keele maa, selle kultuuri ning kirjanduse originaalkeeles lugemise vastu.
 - **Matemaatika** õppetekstide ja tekstülesannete mõistmist soodustab eesti keele ja kirjanduse tundides arendatav lugemisoskus. Arvsõnade õigekirja õppimine toetab korrektse

matemaatilise kirjaoskuse omandamist. Samas eeldab heade õpitulemuste ja korrektse keelekasutuse saavutamise, et ka matemaatikatundides töötataks tekstiga õppesisu või -ülesande mõistmise nimel ning nõutaks elementaarsete õigekirjanõuete järgimist kirjalikes töödes.

- **Loodusainete õppe- ja teabetekstide mõistmine** eeldab samuti head lugemisoskust ja tekstitööd. Õpilane peab õppima õigesti kirjutama kohanimedid ning loodusnähtuste ja loodusobjektide nimetusi. Loodusalased tekstid eesti keele õppekirjanduses ning loetavas ilukirjanduses aitavad loodust tundma õppida ja väärtustada. Loodusainetes omandatud sõnavara ning teadmised soodustavad omakorda kirjandusteoste looduskirjelduste mõistmist, kujutluspiltide teket ja emotsionaalset mõju lugejale.
- **Sotsiaalainete õpet toetab** ainevaldkond mitmel moel. Ilukirjandusteoste lugemine ja analüüs toetavad maailmapildi kujunemist, ajalooüldiste ja arengu mõistmist ning ühiskonnaelus ja inimsuhetes orienteerumist. Kirjandustekste valides ja käsitledes peetakse silmas ühiskonnaelus olulisi valdkondi: väärtused ja kõlblus; suhted kodus ja koolis; omakultuur ja kultuuriline mitmekesisus; kodanikuühiskond ja rahvussuhted. Samal ajal toetavad sotsiaallainete õppides omandatud teadmised ajaloost, ühiskonna arengust ja toimimisest ning inimesest kirjandusteostes kajastatud ühiskonnaelu probleemide ja inimsuhete mõistmist. Keeletundides õpitakse riikide, ühenduste, organisatsioonide, ajalooliste isikute, ajalooüldiste nimetuste õigekirja norme; ajaloo- ja ühiskonnatundides tuleks neid teadmisi konkreetsete näidete toel kinnistada. Arutlusoskust ning info hankimise, tõlgendamise ja kasutamise oskusi on tarvis ning arendatakse nii ainevaldkonna kui ka sotsiaalainete õppes sisult erinevate tekstidega töötades.
- **Kunstiainete õpet** toetab eeskätt kirjanduse kui kunstiaine õppimine. Kirjandusteoste analüüs seostatuna illustatsioonide vaatlusega soodustab kunsti väljendusvahendite eripära mõistmist. Reklaami terviklik käsitlemine keeleõppes eeldab ka visuaalsete komponentide eritlemist ja analüüsi, mida võiks teha koostöös kunstiopetajaga. Kirjandusteoste käsitlemise illustreerimine vastava ajastu muusikaga soodustab arusaamist muusika emotsionaalsest mõjust ning kunstilistest väljendusvahenditest. Kirjanduse ja muusikaõpetuse ühisosa on (rahva)laul, selle tekst ja esitamine, mis eeldab aineõpetajate koostööd. Võõrkeelte ainekavad arvestavad teadmisi, mida õpilane saab õpitava keele maa ja kultuuri kohta teiste ainevaldkondade kaudu. Võõrkeeleõppes kasutatavad materjalid täiendavad teadmisi, mida õpilane omandab teistes õppeainetes, andes õpilasele keelelised vahendid erinevate valdkondadega seonduvate teemade käsitlemiseks.
- **Võõrkeelteoskus** võimaldab muu hulgas õppijale ligipääsu lisateabeallikatele (teatmeteosed, võõrkeelne kirjandus, internet jt), toetades sel moel materjali otsimist mõne teise õppeaine jaoks. Võõrkeelte omandamisel on suureks toeks koostöös teiste ainevaldkondadega keeleoskuse integreeritud õppematerjalide kasutamine lõimitud aine- ja keeleõppe raames (LAK-õpe, keelekümbus) Võõrkeelte valdkonnal on kõige otsesem seos keele ja kirjandusega, kuna võõrkeeleõppes rakendatakse väga palju emakeeles omandatud ja kantakse seda üle teise kultuurikonteksti. Võõrkeelte ainekavad haakuvad ennekõike ajaloo ja ühiskonnaõpetuse, geograafia, loodusõpetuse, bioloogia, tehnoloogia, inimeseõpetuse, muusika ning kunstiopetuse teemadega. Kunstipädevusega puututakse kokku eri maade kultuurisaavutusi tundma õppides ning teemade (nt „Riigid ja nende kultuur“, „Vaba aeg“) ja vahetute kunstielamuste kaudu (kino, teater, kontserdid, muusika, näitused, muuseumid jmt). Tehnoloogiapädevus areneb arvutit kasutades. Arvuti on võõrkeeltes nii erinevate tööde tegemise kui ka suhtlus- ja info otsimise vahend. Loodusteaduslik pädevus teostub erinevate teemavaldkondade ja nendes kasutatavate alustekstide kaudu.

- **Loodusteaduslikel** ainetel on kandev roll loodusteadusliku pädevuse kujundamisel. Loodusaineid õppides areneb õpilastel lugemise, kirjutamise, teksti mõistmise ning suulise ja kirjaliku teksti loomise oskus ehk emakeelepädevus. Matemaatikapädevuse kujunemist toetavad loodusained eelkõige uurimusliku õppe kaudu, arendades loovat ja kriitilist mõtlemist. Uurimuslikus õppes on oluline koht andmete analüüsil ja tõlgendamisel, tulemuste esitamisel tabelite, graafikute ja diagrammidena. Loodusnähtuste seoseid uurides rakendatakse matemaatilisi mudeleid. Õppides mõistma looduse kui süsteemi funktsioneerimise lihtsamaid seaduspärasusi ning inimese ja tehnika mõju looduskeskkonnale, areneb õpilaste tehnoloogiline pädevus. Füüsikateadmised loovad teoreetilise aluse, et mõista seoseid looduse, tehnika ja tehnoloogia vahel. Tehnoloogilist pädevust arendatakse, kasutades õppes tehnoloogilisi, sh IKT vahendeid. Kunstipädevuse kujunemist toetavad uurimistulemuste vormistamine, esitluste tegemine, näitustel käimine, looduse ilu väärtustamine õppekäikudel jms. Õpilaste võõrkeeltepädevuse kujunemisele aitab kaasa erinevate võõrkeelsete teatmeallikate kasutamine, et leida vajalikku infot. Loodusteaduslikud ained kasutavad võõrsõnu, mille algkeele tähendus on vaja teadvustada. Loodusteaduslikel ainetel on kandev roll loodusteadusliku pädevuse kujundamisel.

§ 15 Loovtöö korraldamise põhimõtted

1. Põhikooli lõpetamise tingimuseks on, et õpilane on kolmandas kooliastmes sooritanud loovtöö, mis lähtub läbivatest teemadest või on õppeaineid lõimiv. Õpilased võivad läbivast teemast lähtuda selle loovtöö valikul, mida tehakse kas iseseisvalt või kollektiivselt. Loovtöö temaatika võib olla valitud kooli poolt.
2. Loovtöö tähendab uurimust, projekti, kunstitööd või muud taolist, mis lähtub läbivatest teemadest või on õppeaineid lõimiv. Uurimus eeldab materjali kogumist, analüüsimist/süsteematiseerimist ja üldistamist ning järelduste tegemist. Projekt eeldab projekti kavandamist, läbiviimist ja tagasisidestamist. Kunstitöö eeldab idee loomist, teose valmistamist ning selle esitlemist näitusena.
3. Loovtööna ei piisa ainuüksi loodu esitamisest, vaid sellele tuleb lisada kirjaliku tööna vajalikud selgitused, mis võimaldavad mõista, et loovtöö on läbivatest teemadest lähtuv ning õppeaineid lõimiv.
4. Täpsema teemavaliku teeb õpilane kooli valitud loovtöö temaatika hulgast. Loovtöö on koolis korraldatud selliselt, et direktori käskkirjaga moodustatakse loovtööde korraldav töörühm, kes koostab loovtööde kavandamise, teostamise ja vormistamise juhendi. Samuti korraldab töörühm loovtööde tagasisidestamist.
5. Juhendaja tutvustab õpilasele loovtöö kavandamise, teostamise ja vormistamise juhendit ning annab õpilasele õppematerjali valitud teema kohta. Õpilane tutvub vastavasisulise kirjanduse, varasemate loovtöödega ja koostab loovtöö kavandi. Õpilane teeb koos juhendajaga valiku, millisele aspektile valitud teema raames loovtöös keskendutakse ning milline loovtöö teostatakse.
6. Juhendaja annab loovtööle heakskiidu ning tulemus vormistatakse viisil, mis võimaldab selle esitlemist loovtööde korraldavale töörühmale.

Kooli nõuded uurimistööle

Originaalsus. Iga uurimistöö esmane nõue on, et töö peab sisaldama midagi uut ja esmakordset. Õpilastöö puhul ei nõuta mõistagi millegi uue leiutamist või avastamist, kuid töö ei tohi olla ka

üksnes teiste autorite ümberjutustamine – õpilane peab lisama vähemalt omapoolsed kokkuvõtted ja järeldused.

Objektiivsus. Õpilane peab töös ilmutama võimalikult erapooletut suhtumist teemasse ja mitte laskma ennast mõjutada näiteks üldlevinud arusaamadest või isiklikest eelistustest, kui neid ei ole võimalik faktidega põhjendada.

Tõestatavus. Kõik esitatud väited peavad olema põhjendatud ja millelegi tuginema. Isiklike arvamuste esitamine on lubatud ja isegi soovitatav, kuid neid arvamusi ei tohi esitada teaduslike väidete või faktidena.

Kontrollitavus. Kõik teistelt autoritelt pärinevad seisukohad ja faktid peavad olema viidatud ja võimaldama algallika leidmist.

Täpsus. Õpilastöö puhul on olulisim sõnastuse täpsus – kõik kasutatavad terminid tuleb määratleda ja kasutada neid kogu töö ulatuses samas tähenduses. Tõlkides materjale teistest keeltest, ei tohi kasutada sõnasõnalist tõlget, vaid eesti keeles käibel olevaid väljendeid ja mõisteid.

Selgus. Töö tuleb koostada ja kirja panna nii, et sisu oleks üheselt arusaadav. Tuleb hoiduda uute mõistete väljamõtlemisest seal, kus need on juba olemas. Selguse huvides on ka kirjandusliku stiili vältimine, eriti piltlike ja üliemotsionaalsete väljenduste ning rohkete sünonüümide osas, kasutada ei tohi ka slängi ja kõnekeelt.

Kriitilisus. Kõikidesse materjalidesse, mida töös kasutatakse, tuleb suhtuda kriitiliselt. Õpilane peab suutma eristada teaduslikku, populaarteaduslikku ja ajaviitekirjandust.

Minimaalsus. Töö peab olema võimalikult selgepiiriline ja lühike – sisaldama ainult seatud eesmärgiks vajalikke osi. Töö pikendamine üldiste ja mitte tingimata vajalike peatükkide, piltide või lisadega ei tee seda paremaks, pigem vastupidi.

Uurimistöö hindamine ja esitus

- 1) töö autor esineb tööd tutvustava kuni viieminutilise kõnega;
- 2) töö retsensent esitab oma küsimused ja kommentaarid;
- 3) komisjoniliikmed ja publik esitavad soovi korral küsimusi;
- 4) töö juhendaja esitab oma arvamuse tööst (juhul, kui juhendajal ei ole võimalik kaitsmisel viibida, esitab töö autor tema arvamuse komisjonile kirjalikult);
- 5) töö autoril on soovi korral võimalus lõppsõnaks;
- 6) kaitsmisel on lubatud kasutada illustreerivat video-, pildi- või helimaterjali, kuid kui see pikendab oluliselt kaitsekõnet, tuleb selleks eelnevalt küsida komisjoni esimehe nõusolekut.

Töö hinde otsustab kaitsmiskomisjon, arvestades töö sisu, vormistamist, kaitsmist ja tähtaegadest kinnipidamist. Kirjaliku retsensiooni koos hindega saab õpilane hiljemalt kahe päeva jooksul, alates esitluse toimumisest.

Loovtöö säilitatakse kooli raamatukogus.

§ 16 Õppe- ja kasvatuskorralduse alused

1. Rääma kooli tähtsamaks eesmärgiks on tagada õpilastele väga heal tasemel konkurentsivõimeline põhiharidus.
2. Kool kasvatab ja õpetab õpilastele, kuidas kohaneda pidevalt uuenevas ühiskonnas ja orienteeruda kasvavas infotulvas.
3. Kooli lõpetaja on oma elu, õppimise ja tööga toimetulev ning arengule suunatud isiksus.
4. Õppe korraldamisel lähtub kool põhimõtetest:
 - 1) õpilase liikumisel klassist klassi, ühelt kooliastmelt teisele ei ole kooli õppekavast lähtuvaid takistusi;

- 2) koolis ja väljaspool kooli toimuva õppe ja kasvatuse korraldamisel lähtub kool riiklikes õppekavades ja teistes õigusaktides õppekeskkonnale sätestatud nõuetest;
- 3) põhikoolis on õppekava läbimiseks arvestatud üheksa aastat;
- 4) õpilase või piiratud teovõimega õpilase puhul vanema ja direktori või direktori volitatud pedagoogi kokkuleppel võib kool arvestada kooli õppekava välist õppimist või tegevust, sealhulgas õpinguid mõnes teises üldhariduskoolis koolis õpetatava osana, tingimusel, et see võimaldab õpilasel saavutada kooli või individuaalse õppekavaga määratletud õpitulemusi;
- 5) kooli õppekava alusel toimivas õppes osalemine toimub ilma õpilaste- või vanematepoolse kaasrahastamiseta.
5. Õppetegevust kavandades lähtuvad õpetajad üldpädevustest, õppeaine eesmärkidest, õppesisust ja oodatavatest õpitulemustest ning „alusväärtustest. Õppetegevust kavandades toetatakse lõimingu teiste õppeainete ja läbivate teemadega.
6. Alusväärtustena tähtsustatakse üldinimlikke väärtusi (ausus, hoolivus, aukartus elu vastu, õiglus, inimväärikus, lugupidamine enda ja teiste vastu) ja ühiskondlikke väärtusi (vabadus, demokraatia, austus emakeele ja kultuuri vastu, patriotism, kultuuriline mitmekesisus, sallivus, keskkonna jätkusuutlikkus, õiguspõhisus, solidaarsus, vastutustundlikkus ja sooline võrdõiguslikkus). Toetatakse eesti kultuuri traditsioonide, Euroopa ühisväärtuste ning maailma kultuuri ja teaduse põhisaavutuste omaksvõttu.
7. Koolis mõistetakse õpetamist kui õppekeskkonna ja õppetegevuse organiseerimist viisil, mis seab õpilase arengule vastavate, kuid pingutust nõudvate ülesannete ette, mille kaudu tal on võimalik omandada kavandatud õpitulemused.

Koolis mõistetakse õpikeskkonnana all õpilasi ümbritseva vaimse, sotsiaalse ja füüsilise keskkonna kooslust, milles õpilased arenevad ja õpivad. Õpikeskkond toetab õpilase arenemist iseseisvaks ja aktiivseks õppijaks, kes kannab õppekava alusväärtusi ja oma kooli vaimsust, säilitab ning arendab edasi paikkonna ja koolipere traditsioone.

8. Kool korraldab õppe, mis kaitseb ning edendab õpilaste vaimset ja füüsilist tervist, tagades õpilastele õppekoormuse, mis vastab õpilase jõuvarudele.

- **Sotsiaalne ja vaimne keskkond**

- 1) sotsiaalse ja vaimse keskkonna kujundamisel osaleb kogu koolipere;
- 2) luuakse vastastikusel lugupidamisel ja üksteise seisukohtade arvestamisel põhinevad ning kokkuleppeid austavad suhted õpilaste, vanemate, õpetajate, kooli juhtkonna ning teiste õpetuse ja kasvatusega seotud osaliste vahel;
- 3) koheldakse kõiki õpilasi eelarvamusteta, õiglaselt ja võrdõiguslikult, austades nende eneseväärikust ning isikupära;
- 4) jagatakse asjakohaselt ja selgelt otsustusõigus ja vastutus;
- 5) märgatakse ja tunnustatakse kõigi õpilaste pingutusi ja õpiedu; hoidutakse õpilaste sildistamisest ja nende eneseusu vähendamisest;
- 6) välditakse õpilastevahelist vägivalda ja kiusamist;
- 7) ollakse avatud vabale arvamusevahetusele, sealhulgas kriitikale;
- 8) luuakse õpilastele võimalusi näidata initsiatiivi, osaleda otsustamises ning tegutseda nii üksi kui ka koos kaaslastega;
- 9) luuakse õhkkond, mida iseloomustab abivalmidus ning üksteise toetamine õpi- ja eluraskuste puhul;
- 10) luuakse õhkkond, mis rajaneb inimeste usalduslikel suhetel, sõbralikkusel ja

heatahtlikkusel;

11) korraldatakse koolielu inimõigusi ja demokraatiat austava ühiskonna mudelina, mida iseloomustavad kooliperes jagatud ja püsivad alusväärtused ning heade ideede ja positiivsete uuenduste toetamine;

12) korraldatakse koolielu lähtudes rahvusliku, rassilise ja soolise võrdõiguslikkuse põhimõtetest.

• **Füüsiline keskkond**

Kool jälgib, et

1) kasutatavate rajatiste ja ruumide sisustus ning kujundus on õppe seisukohast otstarbekas;

2) infotehnoloogilised võimalused on piisavad erinevate õppemeetodite rakendamiseks, õpilastel on võimalused kasutada internetiühendusega arvutit ja esitlustehnikat ning õpilastel on võimalus kasutada kooliraamatukogu;

3) kasutatavate rajatiste ja ruumide sisustus on turvaline ning vastab tervisekaitse- ja ohutusnõuetele;

4) ruumid, sisseseade ja õppevara on esteetilise väljanägemisega;

5) kasutatakse eakohast ning individuaalsele eripärale kohandatavat õppevara, sealhulgas nüüdisaegseid info- ja kommunikatsioonitehnoloogiatel põhinevaid õppematerjale ja -vahendeid;

6) on olemas kehalise tegevuse ning tervislike eluviiside edendamise võimalused nii koolitundides kui ka tunniväliselt.

7) kooli territoorium on kujunenud ümbruskonna noortele ajaviitekohaks, kus kooli heakorrastatud spordiväljakud on aktiivses kasutuses.

9. Koolis võib õpet korraldada ka väljaspool kooli ruume (sealhulgas kooliõues, looduses, muuseumides, arhiivides, keskkonnahariduskeskustes, ettevõtetes ja asutustes) ning virtuaalses õpikeskkonnas.

10. Koolis mõistetakse kasvatust kui õpilase suhete kujundamist teda ümbritseva maailmaga. Edukas väärtuskasvatus eeldab kogu koolipere, õpilase ja perekonna vastastikust usaldust ning koostööd.

11. Hoiakute kujundamise võtmeisik on õpetaja, kelle ülesanne on pakkuda isiklikku eeskujut, toetada õpilaste loomupärast soovi enda identiteedis selgusele jõuda ning pakkuda sobiva arengukeskkonna kaudu tuge erinevates rühmades ja kogukondades ning kogu ühiskonnas aktsepteeritavate käitumisharjumuste väljaarenemiseks.

12. Õpet kavandades ja ellu viies:

1) arvestatakse õpilase taju- ja mõtlemisprotsesside eripära, võimeid, keelelist, kultuurilist ja perekondlikku tausta, vanust, sugu, tervislikku seisundit, huvi ja kogemusi;

2) arvestatakse, et õpilase õppekoormus oleks ea- ja jõukohane, võimaldades talle aega puhkuseks ja huvitegevuseks;

3) võimaldatakse õpilastele mitmekesiseid kogemusi erinevatest kultuurivaldkondadest;

4) kasutatakse teadmisi ja oskusi reaalses olukorras; tehakse uurimistöid ning seostatakse erinevates valdkondades õpitavat igapäevase eluga;

5) luuakse võimalusi õppimiseks ja toime tulemiseks erinevates sotsiaalsetes suhetes (õpilane-õpetaja, õpilane-õpilane);

6) kasutatakse nüüdisaegset ja mitmekesist õppemetoodikat, -viise ja -vahendeid (sealhulgas suulisi ja kirjalikke tekste, audio- ja visuaalseid õppevahendeid, aktiivõppemeetodeid, õppekäike, õues- ja muuseumiõpet jms);

7) kasutatakse asjakohaseid hindamisvahendeid, -viise ja -meetodeid;

8) kasutatakse diferentseeritud õpiülesandeid, mille sisu ja raskusaste võimaldavad õpilastel sobiva pingutustasemega õppida, arvestades sealjuures igatüüpi individuaalsust.

13. Õppetund on kooli päevakavas või õpilasele koostatud individuaalses õppekavas juhendatud õppeks ettenähtud ajavahemik. Juhendatud õpe on koolipoolt määratud viisil toimuv õpe, näiteks loeng, individuaaltund, konsultatsioon, e-õpe ja õppekäik, mis on suunatud teadmiste ja oskuste omandamisele ning toimub õppekeskkonnas, milles osalevad nii õpilane kui ka pedagoog. Õppetunni arvestuslik pikkus on 45 minutit. Õppetund vaheldub vahetunniga. Õppetunni võib jagada mitmeks osaks ning kuni kaks õppetundi võib toimuda järjest, ilma vahetunnita. Vahetunni pikkus on vähemalt kümme minutit iga õppetunni kohta.

§ 16 p 1 Tunnijaotusplaan õppeaineti ja aastati

- Õppe- ja kasvatustöö korraldamisel lähtub kool kehtivatest seadustest, õpilase vajadustest, huvigruppide ootustest ning õppe- ja kasvatustöö eesmärkidest.
- Õppeaasta pikkuse, õpilaste nädalakoormuse ja tunnijaotusplaani koostamisel võetakse aluseks „Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduses“ sätestatud nõuded.
- Lisaks tavapärasele õppetööle viiakse koolis läbi projektipäevi (uurimuslik õpe, õuesõpe, muuseumiõpe, õppekäigud, ekskursioonid jne).
- Koolis õpitakse kolme võõrkeelt: alates 2. klassist inglise keel, 6. klassist vene keelt ja tasandusklassides saksa või inglise keelt (oleneb lastevanemate soovist).
- Suurendatud on igas kooliastmes eesti keele, võõrkeelte ja matemaatika tundide arvu.
- Vastavalt kooli põhimäärusele on Rääma Põhikoolis õppekeeleks eesti keel. Õpetaja valikul ja algatusel võib lõimida kõiki õppeaineid erinevate keeltega. Õppeaines, kus õpetaja kasutab õppekeelest erinevat keelt, ei muuda aine õppekeelt. Õpetaja võib, kui see on õpitulemuse saavutamiseks vajalik, õppetunni tasandil kasutada õppekeelest erinevas keeles õppematerjale või teatud tunni etappides keele vahetust (nt reflektsooniaasis).
- Ainetundides, välja arvatud eesti keele tunnis, on õpilaste keelekasutus vaba.
- Õpilastele on koolis tagatud tugisüsteemid: koolipsühholoog, sotsiaalnõustaja, logopeed ning õpiabi.
- Õpilaste igakülgseks arenguks tegutseb koolis palju huviringe: spordiringid, poistekoor Valter ja mudilaskoor Väike Viisikoor, tütarlaste ansambel, plokkflöödi ansambel, pärimusmuusika ansambel, tantsu- ja rahvatantsurühmad, näite-, kodu-uurimise ja arvutiringid.
- Suusakool kehalise kasvatuse õppekava laiendatud omandamiseks, Tarkade Klubi õpioskuste arendamiseks.
- Koolis tegutsevad skaudid, gaidid, hundud ja hellakesed. Võimalik on saada algteadmisi purjetamisest ning mängida jalgpalli
- Kooli juures tegutseb rahvusvaheliselt tuntud käsikellastuudio Agapella.

I kooliastme tunniarvutuspalaan I - III klass

Aine	Kohustuslik	Lisatunnid	I klass	II klass	III klass
Eesti keel	19	1	7	7	6
Inimese- ja loodusõpetus	2 3		1	2	2
Matemaatika	10	3	4	4	5
Muusika	6		2	2	2
Kunst ja tööõpetus	4,5 4,5		3	3	3
A võõrkeel	3	4		3	4
Kehaline kasvatus	8		3	2	3
KOKKU	60	8	20	23	25

- Esimeses kooliastmes väärtustatakse suhtlemis- ja koostööoskust, samuti iseseisvat otsustusvõimet.
- Esimeses klassis on põhitaotluseks õpilaste kohanemine koolieluga, turvatunde ja eduelamuste kogemine ning valmisoleku kujunemine edasiseks edukaks õppetööks.
- Õppeprotsessi käigus kujundatakse õpilastel esmased õpiharjumused ja oskused, keskendutakse heade käitumistavade tundmaõppimisele ja järgimisele. Õpetaja tähtsamaks ülesandeks on iga lapse enesuse ja õpimotivatsiooni toetamine, õpiraskuste äratundmine ning vajadusel tugisüsteemide ja õpiabi pakkumine.

II kooliastme tunniarvutuspalaan IV-VI klass

Aine	Kohustuslik	Lisatunnid	IV klass	V klass	VI klass
Eesti keel	11	1	6	3	3
Kirjandus	4			2	2
A võõrkeel	9	2	4	4	3
B võõrkeel	3	1			4
Matemaatika	13	2	5	5	5
Loodusõpetus	7	1	2	3	3
Ajalugu	3	1		2	2
Inimeseõpetus	2			1	1
Ühiskonnaõpetus	1				1
Muusika	4		2	1	1
Kunstiõpetus	3	2	2	2	1
Käsitöö	5		1	2	2
Kehaline kasvatus	8		3	3	2
KOKKU	73	10	25	28	30

Teises kooliastmes on oluline toetada õpilaste õpihuvi, õpimotivatsiooni ja õpioskuste kujunemist, ära tunda ja arendada õpilase erivõimeid ja huvisid, pakkuda õpiraskustega õpilastele õpiabi.

III kooliaste VII-IX klass

Aine	Kohustuslik	Lisatunnid	VII klass	VIII klass	IX klass
Eesti keel	6	1	2	3	2
Kirjandus	6		2	2	2
A-võõrkeel	9		3	3	3
B-võõrkeel	9	1	4	3	3
Matemaatika	13	2	5	5	5
Loodusõpetus	2		2	-	-
Geograafia	5		1	2	2
Bioloogia	5		1	2	2
Keemia	4		-	2	2
Füüsika	4		-	2	2
Ajalugu	6		2	2	2
Inimeseõpetus	2		2	-	-
Ühiskonnaõpetus	2		-	-	2
Muusika	3		1	1	1
KUNST	3		1	1	1
Tööõpetus	5		2	2	1
Kehaline kasvatus	6		2	2	2
KOKKU	90	4	30	32	32

Kolmandas kooliastmes on õppe- ja kasvatustöö põhitaotluseks aidata õpilasel kujuneda vastutustundlikuks ühiskonnaliikmeks, kes igapäevaelus tuleb iseseisvalt toime ning suudab oma huvidele ja võimetele vastavat õppeteed valida.

Õpipädevuse seisukohalt on oluline õpimotivatsiooni hoidmine, erinevate õpistrateegiate teadvustatud kasutamine, uurimuslik õpe ja enesekontrollioskuse arendamine. Kool toetab õpilast tema edasiste õpingute ja kutsevaliku tegemisel.

1) Vaba tunniressurssi kasutatakse:

- juhendatud õppeks, näiteks individuaaltund, konsultatsioon, e-õpe ja õppekäik, mis on suunatud teadmiste ja oskuste omandamisele ning toimub õppekeskkonnas, milles osalevad nii õpilane kui ka pedagoog;
- läbivate teemade käsitlemiseks;
- järgmiste valikainete õppeks:
informaatika 7. klassis, loovtööde alused 8. klassis ja karjääriõpe 9. klassis.

Valikained	Klassid											
	1.	2.	3.	I KA	4.	5.	6.	II KA	7.	8.	9.	III KA
informaatika									1			1
loovtööde alused										1		1
karjääriõpe											1	1

Iga õppeaasta alguses kavandatakse ülekoolilised ja koolidevahelised projektid (üritused) kooli üldtööplaanis. Projekt on ühekordse, tähtajalise, piiratud ressursidega ja kindlaks määratud tulemuse saavutamiseks tehtav töö.

2) ülekooliliste ja koolidevaheliste projektide kavandamise põhimõtted.

- uurimisprojektid on suunatud teadmiste hankimisele (näiteks kooliesisel haljasalal oleva murukamara liigirikkuse väljaselgitamine);
- teostusprojektid on seotud uue objekti loomisega või ürituse ettevalmistamise ja läbiviimisega (näiteks näidendi ettevalmistamine kooli näidendite konkursile);
- hindamisprojektid tegelevad olemasolevate nähtuste, eksperimentide või teostatud muutuste hindamisega ja ettepanekute tegemisega sotsiaalsfääris (näiteks õpilaste hinnangute ja ootuste väljaselgitamine õpilasomavalitsuse poolt tehtavasse ühel õppeaastal, et parandada omavalitsusesinduse tööd).

Kõikidel projektidel on kindlaks määratud projektijuht, kelle ülesanne on koostöös projektirühmaga määratleda projekti (ürituse) eesmärgid lähtuvalt üldpädevustest. Projektile peab olema selge eesmärk ja kindlad ajapiirid. Projekt peab olema kavandatud nii, et saab aru projekti ideest, eesmärgist ja tulemusest ning selgelt on toodud esile tegevused eesmärgi saavutamiseks ning tegevuste täitmiseks vajalik aeg, vahendid ning eeldatavad kulutused. Peale projekti toimumist viiakse läbi selle tulemuste analüüs lähtuvalt püstitatud eesmärkidest (määratletakse tulemuste ja protsessi tegevused ja nõrkused) ning kavandatakse parendustegevused edaspidiseks.

Ülekoolilised ja koolidevahelised projektid kavandatakse kirjalikult, järgides alljärgnevat struktuuri:

1. Põhjendus

Projekti vajaduse põhjendus. Mis on seni tehtud (näiteks varem tegutsenud projektirühmade poolt).

2. Eesmärk

Kirjeldada, millised on projekti eesmärgid lähtuvalt üldpädevustest.

3. Tulemused

Kirjeldada, millised on oodatavad ja mõõdetavad tulemused. Tulemused on sisuliselt eesmärgid, mis on muudetud mõõdetavaks. Kui on jõutud tulemusteni, siis võib öelda, et eesmärgid on saavutatud.

4. Tegevused

Näidatud on tegevused, et saavutada eesmärgid (tulemused).

5. Ajakava

Detailne ajakava, mis sisaldab ka vastutajaid. Igale tegevusele on ajakavas üks konkreetne vastutaja, kes võib teisi vajadusel kaasata, aga kes jälgib, et antud tegevus saaks tähtajaks ja kvaliteetselt tehtud.

6. Organisatsioon

Kirjeldatakse, kuidas toimub projekti juhtimine, kes on osalejad, kus projekt toimub ja keda kaasatakse koostööpartneriteks.

7. Eelarve

See peab olema realistlik. Projekt peab olema üles ehitatud nii, et planeerimisel arvestataks olemasolevate ressursidega. Enamasti ei saa projekti korral arvestada rahaliste vahenditega. Sellisel juhul on mõistlik nimetada töövahendid, mida kasutatakse. Kui saadakse vahendeid mujalt, siis tuleb seda näidata. Rahaliste vahendite kavandamise puhul tuleb konkreetselt näidata, kuidas neid kasutatakse ja kust need rahalised vahendid tulevad (kooli eelarve, sponsorid jne). Peab jälgima, et nende rahaliste vahendite planeerimine oleks realistlik.

8. Tulemuste hindamine

Näidatakse, kuidas toimub tulemuste hinnangu andmine ning millal võib öelda, et projekt õnnestus, millal mitte.

Kirjutatud projekti kavand peab olema

- suhteliselt lühike (üldjuhul 2-5 lehekülge), et seda oleks võimalik kergesti tervikuna haarata;
- hästi liigendatud, nii et oluline on selgelt esile toodud.

Projekti teostuse planeerimisel jälgitakse järgmist skeemi:

- Esmalt tuleb panna tegevused ja tulemused nende loogilisse ajakavasse ja omavahel sõltuvusse.
- Igale tegevusele ja tulemusele tuleb määrata vastutaja. Kui tulemus on nii suur, et sellele ei saa määrata ühte vastutajat, tuleb jagada see väiksemateks osadeks.
- Iga tegevus tuleb jagada nii väikesteks osadeks, et saaks küllalt selgelt määratleda, kui palju see tegevus aega võtab.
- Järgnevalt toimub ajakava täpsustamine koos projektirühma liikmetega. Jälgida tuleb, et plaan mahuks etteantud raamidesse ja et projektirühma liikmed oleks ühtlaselt koormatud, eelistatult neile sobivate tegevustega.
- Planeeritakse vahendid ja kulutused ning vajadusel viiakse tegevuskavasse muudatused.
- Kui muudatusi ei ole vaja teha, kinnitab projektirühm tegevuskava.

Kirjalikud vormistatud projekti alusel toimub selle arutelu ja järgnev otsustamine, kas antud projekt on koolis teostatav. Kavandatud projektile annab hinnangu koolidirektor või tema poolt delegeeritud isikud.

Projekti kavandile hinnangu andmisel jälgitakse:

- Projekt on vormistatud vastavalt esitatud nõuetele.
- Eksisteerib projekti eesmärkide ja tulemuste kooskõla.
- Jälgida tuleb seda, kas kõikide oodatavate tulemuste saavutamiseks on olemas ka kate tegevuste näol.
- Ajakava peab olema realistlik.
- Jälgida tuleb seda, kas igal tegevusel on ajakavas vastutaja.
- Projektirühmal on olemas juht, projekti elluviimist jälgitakse, kogunetakse projektirühma koosolekuteks jne.
- Ressursid on realistlikult planeeritud.
- Projekti hindamise kriteeriumid võimaldavad kindlaks määrata selle kas projekt õnnestus või mitte.

Kui koolidirektor või tema poolt delegeeritud isikud on projekti heaks kiitnud, siis lisatakse projekt üldtööplaani ning asutakse seda teostama.

1. Suuremateks projektideks koolis on:

- Pärnumaa Playback, mida on korraldatud juba 6 aastat (linna ja maakonna koolidele) - projektirahastus
- Ettevõtlik V kooliveerand (linna ja maakonna koolidele) – projektirahastus
- Baltic Sea Unites Us – ühisprojekt Leedu kooliga – projektirahastus NordPlus Junior
- J. Liivi luulekonkurss Pärnu linna koolidele (ülelinnaline)
- Koostööprojektid Liblika tänava lasteaiaga ja Männipargi lasteaiaga, jätkuüritused
- „Ettevõtlik kool“ programmiga liitumine

Suuremad koolisised projektid

- Ville ja Julle jõulumaa – algklasside ühisüritus (eelmisel aastal olid kaasa haaratud ka lasteaiaid)
- J. Liivi luulekonkursi koolivoor
- KEAT loengud
- Unicefi kaartide müük
- Jalgrattaload (koostöö Maanteeametiga)
- Ülekooliline helkuriaktsioon (koostöö Politseiga)

Traditsioonilised üritused

- 1. septembri aktus
- Muinsuskaitsemäng 5.-9. klassidele
- Õpetajate päeva tähistamine
- Kadripäev ja mardipäev
- Isadepäev
- Spordipäevad sügisel (Reipalt koolipinki) ja kevadel
- Mälumängude sari (5.-9. kl)
- Tutipidu 1. ja 9. klassidele
- Stiilipäevad
- Ülekoolilised laadad
- Ülekoolilised jõuluprogrammid
- Ville ja Julle jõulutrall
- Õpetajate jõulupidu
- Tänukontsert
- Ülekooliline vastlapäev
- Jõulupeod
- Vabariigi aastapäeva tähistamine
- Emakeelepäev
- J. Liivi luulekonkurss
- Kevadkontsert
- Direktori vastuvõtt tublimatele õpilastele ja sportlastele
- Lõpuaktused
- Klassidevahelised spordivõistlused
- Klassidevaheline võistlus
- Ülekooliline helkuriaktsioon
- Viimase koolipäeva aktus;
- Erinevad konkursid projekti „Ettevõtlik kool“ raames
- Playbacki koolivoor
- Sõbrapäeva stiilikas ja sõbrapäeva laat
- „Üleaedsete ajuragin“ - mälumäng Rääma linnaosa asutustele (Pärnu linna kõige pikema traditsiooniga mälumäng)
- Gaidide ja skautide laagrid
- Õpilasesinduse meeskonnakoolitus (2x aastas)
- Viisi Valter esinemine haiglas
- Agapella esinemised
- KEAT loengud

- Sõpruskohtumine Sindi Gümnaasiumi ÕE-ga
- Lipupäeval osalemine
- Ettevõtlik V kooliveerand – korraldamine ja osalemine

Osaleme

- ülelinnalisel vene keele päeval;
 - üldhariduskoolide kunstikonkursil;
 - üldhariduskoolide daamakonkursil 5.-6. ja 7.-8. klassidele (koolitused ja improvisatsioonivõistlus);
 - Koidulauliku luulekonkursil;
 - „Kuldsuu“ kõnevõistlusel (koolivoor ja ülelinnaline);
 - ülelinnalisel J. Liivi luulekonkursil;
 - Pärnu Noorteliidu tegevuses (õpilasesinduste koolituslaager, õpilasvahetus);
 - Pärnumaa skautide ja gaidide sügismängul;
 - Kahe Silla Jooksul, Pärnu koolide meistrivõistlustel rahvastepallis, Pärnu koolide meistrivõistlustel võrkpallis;
 - Võrkpalli Kooliliiga võistlusetappidel;
 - Heategevusliukul teatejooksul;
 - Eesti Koolispordi Liidu võrkpalliturniiril;
 - Pärnu koolide meistrivõistlustel sisekergejõustikus;
 - Pärnu koolide meistrivõistlustel kergejõustikus;
 - Pärnu koolide meistrivõistlustel jalgpallis 8.-9. klassidele;
 - Pärnu koolide meistrivõistlustel jalgpallis 6.-7. klassidele;
 - Infomessil Suunaja;
 - Ettevõtlikkuse koolitusel „Naabrist parem“;
 - Viimsi Jazz-Pop Festivalil;
 - Viktoriinil Meie Pärnu.
- 3) Kooli omapära ja piirkondliku eripära arvestamiseks, kutsealase eelkoolituse või kutseõppe korraldamiseks või eesti keelest erineva õppekeelega põhikoolide valikainete ning lõimitud aine- ja keeleõppe (sealhulgas keelekümbelse) kasutamiseks võib põhikool kooli hoolekogu nõusolekul muuta riikliku õppekava kohustuslike õppeainete ja läbivate teemade nimistut (sealhulgas liita ning ümber kujundada õppeaineid) ning muuta tunnijaotusplaani, tagades oma kooli õpilastele riiklikus õppekavas määratud üldpädevuste, õpitulemuste ning õppe- ja kasvatuseesmärkide saavutamise kooliastmete lõpuks.
- 4) Rääma koolis omandavad kutseharidust 9. c klassi õpilased
- Kutseõppe on õpe, mille kaudu õpilased omandavad kutseõppe õppekava alusel esmased kutse-, eri- ja ametialased oskused.
 - Kutseõppe eesmärk on õpilastele kutse-, eri- või ametialaste esmateadmiste ja -oskuste võimaldamine. Õpingute jätkamiseks ja tööturule sisenemiseks valmisoleku kujundamine.
 - Kutseõppe õppekava on jaotatud 8. perioodile, mis hõlmab endas teooria, praktilise töö, isesesva töö ning auditoorse töö. Hoolekogu nõusolekul on muudetud 9.c klassi tunnijaotusplaani, Põhikooli riikliku õppekava § 15 p 5 alusel. Muusikaõpetuse,

kunstiõpetuse, kehaline kasvatus ja käsitöö tunnid on asendatud tundidega Pärnumaa Kutsehariduskeskuses.

Õpilased viibivad koolis esmaspäevast kuni kolmapäevani 8 tundi ning neljapäeval 4 tundi, kokku 28 tundi. Kutsehariduskeskuses õpitakse neljapäeval ja reedel (tunnijotusplaan muutub periooditi ning on üleval kooli kodulehel).

- Kutseõppe rakendamist võimaldatakse riikliku koolitustellimuse kohtade olemasolul.
 - Kutseõppe läbimise kohta väljastab kutseõppe läbiviija tõendi.
 - Lõputunnistusele tehakse kutseõppe läbimist tõendav kanne.
- 5) Kooli hoolekogu nõusolekul võib põhikool oma tegevuses juhinduda Steineri-Waldorfi hariduse Euroopa Nõukogu (*European Council for Steiner Waldorf Education*) kinnitatud põhimõtetest ja püüdlustest ning korraldada sellest tulenevalt õpet viisil, kus riikliku õppekava I ja II kooliastme õpitulemusi ei taotleta vastava kooliastme lõpuks. Vastavad erisused määratakse kooli õppekavas ning kooli õppekava kooskõlastatakse Eestis Waldorfi hariduse põhimõtteid järgivaid koole ühendava organisatsiooniga, mille eesmärgiks on Waldorfi-pedagoogiliste asutuste vahelise koostöö korraldamine ning Waldorfi pedagoogika lähem tutvustamine ja edasiarendamine.
 - 6) Muusika kutsealase eelkoolitusega III kooliastmes võib kooli hoolekogu nõusolekul õpetada eelkutseõppe eriala õppeaineid käsitöö ja kodunduse ning tehnoloogiaõpetuse asemel, taotlemata viimati nimetatud õppeainete õpitulemuste saavutamist.
 - 7) III kooliastmes korraldab põhikool õpilastele läbivatest teemadest lähtuva või õppeaineid lõimiva loovtöö, milleks on uurimus, projekt, kunstitöö või muu taoline. Loovtöö temaatika valib kool, täpsema teemavaliku teevad õpilased. Loovtööd võib teha nii individuaalselt kui ka kollektiivselt. Loovtöö korraldust kirjeldatakse kooli õppekavas.
 - 8) Õpilase või piiratud teovõimega õpilase puhul vanema ja direktori või direktori volitatud pedagoogi kokkuleppel võib kool arvestada kooli õppekava välist õppimist või tegevust, sealhulgas õpinguid mõnes teises üldhariduskoolis koolis õpetatava osana, tingimusel, et see võimaldab õpilasel saavutada kooli või individuaalse õppekavaga määratud õpitulemusi.
- Keskne põhimõte on, et lähtutakse õpitu sisust ja õpitulemustest, mitte sellest, kelle juures ja kus õpilane õppis või tegevusi sooritas. Koolil on õigus nõuda täiendavaid materjale, kui tõendusmaterjal pole piisav. Täiendavat materjal ei küsita selle kohta, kes õpetas või kus õppis. Täiendava materjali vajadus on seotud sellega, et paremini mõista, kas taotletavad õpitulemused on omandatud.
 - Väljundipõhises õppes ei ole keskne küsimus selles, kuidas ja kus mingi pädevus või õpitulemus omandati, vaid pigem selles, kas see pädevus või õpitulemus on olemas ja kuidas selle olemasolu on võimalik hinnata. Kooli õppekava välist õppimist või tegevust ei hinnata mitte kogemuse, vaid toimunud õpitulemuse põhjal. Õpitu peab kokku sobima nende õpitulemustega, mille saavutamist taotletakse. Kindlasti peab õpitu olema määratletav ka tasemega. Põhikoolis arvestatakse samal haridustasemel või kõrgemal tasemel omandatud. On oluline, et mujal õpitu oleks sisuliselt sobiv õppekavaga, mille järgi õpilane koolis õpib.
 - Kooli õppekava väliste õpingute või tegevuste arvestamine kooli õppekava osana võimaldab suurendada õpilaste, sealhulgas erivajadustega õpilaste hariduslikku mobiilsust ning avardada võimalusi kooliväliseks õppeks. Mujal õppimine annab paindlikuma võimaluse hariduse omandamiseks ja annab andekamatele õpilastele võimaluse ennast teostada. Kooli õppekava välise õppe või tegevuse arvestamisel loetakse tulemused samaväärseks õppekava läbimisel saavutatud õpitulemustega.

Kooli õppekava väliste õpingute või tegevuste arvestamine kooli õppekava osana on protsess, mis koosneb järgmistest etappidest: taotleja nõustamine, taotluse koostamine ja esitamine direktorile, taotluse hindamine, direktori otsus, (vajadusel) otsuse vaidlustamine ja vaidemenetlus.

Kooli õppekava väliste õpingute või tegevuste arvestamisel kooli õppekava osana võivad võimalikud äraütlemised olla seotud:

- tähtajalise aegumisega – kui õppimine on toimunud enam kui kolm aastat tagasi;
- sisulise aegumisega – kuna teatud õpitulemused aeguvad ajas, näiteks seoses infotehnoloogia arenguga;
- teisel (madalamal) õppetasemel läbitud õppe mitteametamisega;
- topeltarvestamise vältimisega - mujal (näiteks muusikakoolis) õpitu, mille tõenduseks on antud muusikakooli tunnistus ei ole automaatselt üle kantav muusika õppeaine läbimisena.

Samuti ei arvestata kooli õppekava väliseid õpinguid või tegevusi seoses kooli lõpetamisega (koolieksami sooritamisel, õpilasuurimuse või praktilise töö sooritamisel ning loovtöö koostamisel).

Kooli õppekava väliste õpingute või tegevuste arvestamiseks moodustab direktor taotluse hindamise komisjoni, kes koosneb pedagoogilisest personalist ning kelle ülesanne on selgitada, kas kooli õppekava välised õpingud või tegevused on võimaldanud nõutud õpitulemuste omandamist ning kas õpingute või tegevuste käigus omandatu on ajakohane. Hindamisse kaasatakse vähemalt kaks õpetajat, kes tunnevad terviklikult ja põhjalikult õppekava, kellel on kõrgelt arenenud empaatia- ja üldistusvõime, kes aktsepteerivad, et õppimine võib toimuda ka väljaspool kooli ja õppekava, kes tunnevad kooli õppekava väliste õpingute või tegevuste arvestamise erinevaid hindamise vahendeid ja nende kasutamise võimalusi.

Kooli õppekava väliste õpingute või tegevuste kaudu omandatud hinnatakse palju rangemalt ja põhjalikumalt kui õppekava tavapärasel vormis läbinute tulemusi. Põhjuseks on asjaolu, et tavapärasel vormis õppeprotsessis läbinutel on suurem tõenäosus omandada ühesuguseid õpitulemusi. Rangem ja põhjalikum hindamine on õigustatud ka seetõttu, et hoida ära olukorda, kus ühtedelt nõutakse oluliselt rohkem kui teistelt, saavad ju mõlemad ühesuguse lõputunnistuse.

Kooli õppekava väliste õpingute või tegevuste arvestamisel tagatakse kvaliteet selle kaudu, et uuritakse õpilase esitatud õpitulemuste omandamise tõendamist võimaldavaid materjale ning nende vastavust nende õpitulemustega, mille arvestamist taotletakse. Tüüpiliseks on küsida tõendusmaterjaliks õpitu kirjalikku refleksiooni või analüüsi, dokumenteeritud tõendusmaterjali ja vajadusel teha ka õpilasega vestlus. Hindamisel eristatakse otseseid ja kaudseid tõendeid. Kooli õppekava väliste õpingute või tegevuste arvestamise hindamine toetub vaid tõendusmaterjalidele. Tõendusmaterjalideks võivad olla primaarsed tõendusmaterjalid (töönäidised, kirjutatud projektid, uurimistööd, artiklid, kavandid, projekti ja/või uurimistöö aruanded jm, mis otseselt tõestavad taotleja pädevusi või õpitulemusi), sekundaarsed tõendusmaterjalid (õpisoorituste tõend või hinneteleht, juhendaja või kogenuma kolleegi hinnang, õppeaine kava, kus on kirjas õppeaine/kursuse eesmärgid, õpitulemused, sisu lühikirjeldus, maht tundides, tõendus tegevuste sooritamise kohta) või narratiivsed tõendusmaterjalid (igasugused oma õppimise ning tegevuse analüütilised käsitlused, kus taotleja seostab õpitud taotletava õppeaine õpitulemustega, taotleja kogemuse-alane refleksioon). Tavaliselt on tõendusmaterjalid omavahel kombineeritud. Hindamiskomisjonil on õigus nõuda täiendavaid tõendusmaterjale, kui esitatud tõendusmaterjalid ei ole piisavad õpitulemuste omandamise tõendamiseks.

Õpilasel või piiratud teovõimega õpilase puhul vanemal tuleb esitada taotlus etteantud taotlusvormil kooli õppekava väliste õpingute või tegevuste arvestamise taotlemiseks. Koos taotlusega esitatakse ka vastav tõendusmaterjal. Tõendusmaterjal võib olla vormistatud õpimapina. Enne taotluse esitamist toimub õpilase või piiratud teovõimega õpilase puhul vanema nõustamine taotluse esitamise ja nõutavate tõendusmaterjalide vormistamise ja esitamise kohta. Nõustamist viib läbi kooli õppealajuhataja.

11. Karjääriteenust koolis osutavad psühholoog ja karjäärikoordinaator.

Karjääriteenuse kaudu aidatakse õpilasel saada tuge, kui õpilane vajab abi või nõu:

- suuna või valikainete valikul,
- oma tuleviku ja karjääri planeerimisel,
- kui õpilane kahtleb oma valitud suuna sobivuses,
- individuaalsel õppekaval õppimise ja individuaalse õppekava taotlemise kohta,
- õppekavavälise tegevuse või õppimise otsimise kohta,
- eneseanalüüsi koostamisel,
- vestlusteks valmistumisel või gümnaasiumisse astumiseks.

Õpetajatele ja õpilastele on abiks ka huvijuht, et:

- 1) toetada nende osalemist erinevates noorteprojektides ja -programmides ning rahvusvahelises suhtluses;
- 2) olla õpilase usaldus- ja kontaktisikuks suhetes täiskasvanute maailmaga;
- 3) vahendada õpilastele vajalikku informatsiooni vabaajategevuse ja kutsesuunitluse alal;
- 4) toetada õpilasi eluaegse õppe põhimõtte väärtustamisel.

Karjääriteenistuse hulka kuulub ka karjääri- ja tööteemalise kirjanduse soovitamine ning kataloogide tutvustamine õppeasutuste kohta, kus on võimalik jätkata õpinguid peale põhikooli või kus saab õppida õppekavaväliselt. Karjääriplaneerimist toetab – www.rajaleidja.ee

§16 p 2 Liikluskasvatuse teemad ja nende käsitlemise maht koolis

Vastavalt „Liiklusseadusele“ § 4 lg 1 on liikluskasvatuse eesmärk kujundada üksteisega arvestavaid liiklejaid, kellel on:

- 1) ohutu liiklemise harjumused ja kes tajuvad liikluskeskkonda ning hoiduvad käitumast teisi liiklejaid ohustavalt ja liiklust takistavalt;
- 2) teadmised ja oskused, mis toetavad nende endi ja teiste liiklejate toimetulekut ja ohutust mitmesugustes liiklusolukordades nii jalakäija, sõitja kui ka juhina.

Kooli rolliks on vastavalt „Liiklusseadusele“ § 4 lg 2 viia läbi laste liikluskasvatust ja valmistada neid ette ohutuks liiklemiseks.

Kooli poolt läbiviidav liikluskasvatus toimub vastavalt ja kooskõlas Vabariigi Valitsuse 08.03.2001. a määrusega nr 89 „Laste liikluskasvatuse kord“.

I kooliastme lõpuks õpilane:

- teab hädaabi numbrit (112), oskab ohust teatada;
- oskab kirjeldada ohtusid oma kooliteel, põhjendada ning selgitada ohtude vältimist kooliteel;
- oskab kasutada ohutust tagavaid kaitsevahendeid (sh helkur, turvavöö, jalgratturi kiiver, põlve- ning küünarnukikaitset), vajadusel ujumisrõngast, päästevesti;
- oskab käituda ühissõidukeis, siseneda, väljuda ning ohutult sõiduteed ületada;
- oskab valida jalgrattaga, rulaga, rulluisukudega sõitmiseks ohutut kohta;

- oskab ohutult liikuda/liigelda märjal, libedal, lumisel teel;
- oskab valida tee (sh raudtee) ületamiseks kõige ohutumat kohta; peatuda, kuulata, vaadata ning ohutuses veendununa sõidutee ületada;
- oskab määrata sõidukite liikumise suunda ning hinnata liikumise kiirust;
- oskab eristada valet/ohtlikku liikluskäitumist õigest/ohutust käitumisest.

II kooliastme lõpuks õpilane:

- oskab ohust kiiresti ja korrektselt teatada;
- oskab kasutada ohutust tagavaid kaitsevahendeid (sh helkur, turvavöö, jalgratturi või mopeedijahi kiiver, põlve- ning küünarnukikaitset);
- oskab käituda ühissõidukeis, siseneda, väljuda ning sõiduteed ületada;
- oskab hinnata sõidukite liikumissuunda, -kiirust ja kaugust;
- oskab valida tee (sh raudtee) ületamiseks kõige ohutumat kohta;
- oskab hinnata sõiduki liikumiskiirust ja määrata vahemaid;
- tunneb/teab/mõistab liikluseeskirja nõudeid jalakäijale, juhile (jalgratturile);
- oskab leida informatsiooni ja lisamaterjali ohutusvaldkonna teemakäsitluste kohta;
- oskab kaardistada ohtlikud kohad kooliteel, kirjeldab ohtu ja kuidas ohtu vältida.

III kooliastme lõpuks õpilane:

- väärtustab ohutust, arvestab kaasliiklejatega ning on seaduskuulekas;
- oskab ohust teatada ja hinnata ohuolukorda;
- oskab vaatluse teel hinnata helkuri peegelduvuse omadusi;
- oskab kasutada ohutust tagavaid kaitsevahendeid (sh helkur, turvavöö, jalgratturi ja mootorratturi kiiver, põlve- ning küünarnukikaitset);
- teab ja tunneb nõudeid jalgratturile ja mopeedijuhile ning oskab vastavalt nõuetele käituda;
- oskab kaardil tähistada ohtlikud kohad kooliteel ja valida ohutuma teekonna sihtpunkti jõudmiseks;
- kirjeldab ohutu teekonna valiku põhimõtteid;
- mõistab liikluseeskirja nõudeid jalakäijale, juhile (jalgratturile, mopeedijuhile);
- on teadlik ohutusvaldkonnast kampaaniatest ning annab hinnangu ajas muutuvate hoiakute kujunemise kohta;
- oskab leida informatsiooni ja võrrelda Eesti (liiklus) ohutusvaldkonda teiste riikidega.

Liikluskasvatuse teemad on tuletatud „Põhikooli riikliku õppekava“ läbivast teemast „Tervis ja ohutus“ ning maanteeameti soovist liikluskasvatuse osas ning „Liiklusseadusest“.

Vabariigi Valitsuse 08.03.2001. a määrusega nr 89 „Laste liikluskasvatuse kord“ § 5 lg 3-5 on esitatud liikluskasvatuse sisu kooliastmeti:

1) Põhikooli esimeses astmes (1.–3. klass) on liikluskasvatuse sisuks jalakäija ja jalgratturi ohutu liiklemise, käitumise ja liikluses toimetuleku õpetamine, lähtudes eelkõige lapse koduümbruse liikluskeskonnast;

2) Põhikooli teises (4.–6. klass) ja kolmandas astmes (7.–9. klass) on liikluskasvatuse sisuks erinevate liiklusolukordade selgitamine lapse enda ja teiste liiklejate seisukohalt ning linna ja maapiirkonna teedel ohutu liiklemise õpetamine.

Liikluskasvatuse teemad	Maht tundides õppeaastas klassi kohta
--------------------------------	--

Jalakäija liiklusreeglid	4
Ohutu liikluskäitumine	2
Liikluses kehtivate normide järgimine ja kaasliiklejatega arvestamine	1
Kokku:	7

Vabariigi Valitsuse 08.03.2001. a määrusest nr 89 „Laste liikluskasvatuse kord“ § 7 tulenevalt on kooli õppekavas määratletud liikluskasvatuse üldised teemad ja nende käsitlemise maht õppeaastas klassi kohta. Klassi- ja aineõpetajate töökavades määratletakse liikluskasvatuse detailiseeritud teemad, mida käsitletakse integreerituna ainetundides. Klassi- ja koolivälised liiklusalased üritused kavandatakse kooli üldtööplaanis, nende läbiviimise eest vastutab kooli juhtkond. Klassi- ja koolivälised üritused ei kajastu liikluskasvatuse teemade mahus.

§ 17 Õpilase ja vanema teavitamine ning nõustamine

1. Klassi- või aineõpetajad jälgivad õpilase arengut ja toimetulekut koolis ning vajaduse korral kohandavad õpet vastavalt õpilase vajadustele. Õpilase võimete ja annete kõrgeimale võimalikule tasemele arendamiseks tuleb koolis selgitada välja õpilase individuaalsed õpivajadused, valida sobivad õppemeetodid ning korraldada diferentseeritud õpet.
2. Kool tagab õpilasele, kellel tekib ajutine mahajäämus eeldatavate õpitulemuste saavutamisel, täiendava pedagoogilise juhendamise väljaspool õppetunde. Õpilane saab vajadusel osa võtta konsultatsiooni- ning järelevastamise tundidest.
3. Kool nõustab vajaduse korral õpilase vanemat õpilase arengu toetamises ja kodus õppimises.
4. Kool korraldab õpilaste ja vanemate teavitamist edasiõppimisvõimalustest ning tagab õpilastele karjääriteenuste (karjääriõpe, -info või -nõustamine) kättesaadavuse.
5. Põhikool tagab õpilasele ning vanematele teabe kättesaadavuse õppe ja kasvatuse korralduse kohta ning juhendamise ja nõustamise õppetööd käsitlevates küsimustes.
6. Vanemaid teavitatakse e-kooli teel lapsele soovitatud õpiabist või muust koolipoolsest tugimeetmest. Vanemal on õigus otsus vaidlustada kümne tööpäeva jooksul arvates päevast, mil ta sai teada otsusest, saates kooli direktorile kirjalikus vormis teate.
7. Peamised õppeteemad, vajalikud õppevahendid, hindamise korraldus ja planeeritavad üritused tehakse õpilasele teatavaks õppeveerandi või poolaasta algul.

§ 18 Hariduslike erivajadustega õpilastele kohaldatavad erisused

Kooli põhimääruses sätestatu kohaselt on koolis võimalused rakendada hariduslike erivajadustega õpilastele õppe paremaks korraldamiseks erinevaid rühmi ja klasse. HEV koordineerija toetab ja juhendab õpetajat haridusliku erivajaduse väljaselgitamisel ning teeb õpetajale, vanemale ja direktorile ettepanekuid edaspidiseks pedagoogiliseks tööks, koolis pakutavate õpilase arengut toetavate meetmete rakendamiseks või täiendavate uuringute läbiviimiseks, tehes selleks koostööd õpetajate ja tugispetsialistidega.

I Hariduslike erivajadustega õpilaste õppe korraldamine

1. Õpiabirühmad

- 1) Õpiabirühma võetakse vastu ajutiste ainealaste õpiraskustega ja väljakujunemata õpioskustega ning logopeediliste probleemidega õpilane.
- 2) Õpilane võetakse õpiabirühma vastu individuaalse arengu jälgimise kaardi alusel ja kooli direktori otsusel.
- 3) Kooli direktori otsusega mittenõustumisel on õpilase vanemal õigus otsus vaidlustada kümne päeva jooksul pärast otsuse teadasaamist.
- 4) Õpilasele koostatakse õpiabitundideks õppekava lähtudes klassi- või aineõpetaja töökavast.
- 5) Õpiabi nimekirjad koostatakse õppeaasta lõpul järgnevas õppeaastaks. Täpsustatud nimekirjad kantakse EHIS-sse 10. septembriks.
- 6) Õpiabirühmade tunnid toimuvad valdavalt pärast õppetunde.
- 7) Õpiabitundides viiakse läbi järgmisi tegevusi:

kujundatakse ja arendatakse eripedagoogiliste võtete abil õpioskusi ja õpivilumusi ning arendatakse kognitiivseid oskusi;

arendatakse suulist ja kirjalikku kõnet lähtuvalt logopeedilisest probleemist.

2. Õpiraskustega õpilaste klass

- 1) Õpiraskustega õpilaste klassi võetakse vastu õpilane, kes on sellesse klassi suunatud Pärnu õppenõustamiskomisjoni otsusega.
- 2) Õpilane võetakse kooli vastu lapsevanema ja nõustamiskomisjoni poolt esitatud dokumentide ja kooli direktori käskkirja alusel.
- 3) Õppetöö toimub Põhikooli riikliku õppekava ja kooli õppekava alusel ning vastavalt koolis koostatud tunniplaanile.
- 4) Õpilasele avatakse individuaalse arengu jälgimise kaart, mille alusel osutatakse tema arengu toetamiseks tugiteenuseid (õpiabi, abiõpetaja tugi, psühholoogiline ja sotsiaalpedagoogiline nõustamine).
- 5) Lähtuvalt kooli õppekavast koostavad õpiraskustega õpilaste klasside õpetajad ainetundide töökavad ja õpiabi individuaalse töökava.
- 6) Õpiraskustega õpilaste klassi õpetaja kohandab õpet ja õppematerjali, arvestades eripedagoogilisi põhimõtteid.
- 7) III kooliastmes on võimalus õpiraskustega klasside õpilastele kooli hoolekogu nõusolekul muuta riikliku õppekava kohustuslikke õppeainete nimistut ja tunnijaotusplaani eelkutsõppe läbiviimiseks, tagades õppekavas ettenähtud õpitulemuste saavutamise.
- 8) Klassitaitumuse piirnorm on 12 õpilast.

3. Väikeklass või ühele õpilasele keskendatud õpe

- 1) Väikeklassis või ühelele õpilasele keskendatud õppe puhul võib muuta tunnijaotusplaani ning vähendada või asendada õpitulemusi, võrreldes „Põhikooli riiklikus õppekavas“ sätestatud taotletavate õpitulemustega ning vähendada õppekoormust, kuid mitte alla 20 õppetunni õppenädalas.
- 2) Väikeklassis või ühele õpilasele keskendatud õpet rakendatakse Pärnu õppenõustamiskomisjoni soovitusel, erandjuhtudel raske psüühikahäirega või mõne muu raske haigusega õpilasele.

- 3) Õppetöö toimub Põhikooli riikliku õppekava ja kooli õppekava alusel ning erivajaduse spetsiifikast tuleneva eripedagoogilise õppemetoodika rakendamisel. Õpilasele rakendatakse individuaalset õppekava.
- 4) Õpet rakendatakse üheks õppeaastaks, jätkamiseks uuendatakse nõustamiskomisjoni soovitusel.

4. Koduõpe tervislikel põhjustel

- 1) Koduõpe määratakse õpilasele Pärnu õppenõustamiskomisjoni otsusega arstlike dokumentide ja tervisliku seisundi alusel.
- 2) Õpilasele koostatakse koostöös vanemaga tema võimeid ja erivajadusi arvestav individuaalne õppekava.
- 3) Kooli poolt juhendatud õpet viiakse läbi vähemalt kaheksa õppetunni ulatuses nädalas.

5. Õppekeelest erineva emakeelega õpilasele kohaldatud meetmed

Põhikooli riiklikus õppekavas“ § 17 sätestatud tingimustel ja korras kohaldatakse hariduslike erivajadustega õpilastele lubatud erisusi:

- 1) kui eesti õppekeelega põhikooli klassis õpib eesti keelest erineva emakeelega õpilane või välisriigist saabunud õpilane, kelle eestikeelse õppe kogemus põhikoolis on olnud lühem kui kuus õppeaastat, võib kool vanema nõusolekul eesti keele õpet korraldada „Eesti keel teise keelena“ ainekava alusel;
- 2) Eestis vähem kui kolm aastat elanud õpilase puhul võib õpilase vanema taotlusel loobuda B-võõrkeele õppes;
- 3) hariduslike erivajadustega õpilaste õppe toetamiseks võib kasutada „Põhikooli riiklikus õppekavas“ § 15 lõikes 4 nimetatud tunniressurssi;
- 4) hariduslike erivajadustega õpilasele koostatakse vastavalt vajadusele individuaalne õppekava, et aidata omandada nõutavad teadmised ja oskused.

6. Andekad lapsed

Kui õpilase hariduslik erivajadus tuleneb tema andekusest, tagatakse talle individuaalse õppekava rakendamine ning vajaduse korral täiendav juhendamine aineõpetajate poolt või teiste vastava valdkonna spetsialistide poolt haridusprogrammide või teiste haridusasutuste kaudu.

Tublidel ning andekatel õpilastel on võimalus osaleda kooli erinevates aineringides ja paljudes huvialaringides. Õpilased osalevad aineolümpiaadidel ja teistel ülelinnalistel ning vabariiklikel konkurssidel/ võistlustel.

II Koolis töötavad tugispetsialistid:

- logopeed/eripedagoog;
- psühholoog;
- sotsiaalpedagoog;
- abiõpetaja.

III Õpiabi osutamises õpilaste ja lapsevanemate nõustamise eesmärgil toimuvad koolis:

- arenguveestlused õpilasele ja lapsevanemale;
- õpiraskustega õpilaste klasside õpetajate ja tugispetsialistide töökoosolekud (kord kuus);
- õpilaste sotsiaal- ja käitumisprobleeme lahendav komisjon;
- käitumisprobleemide ja koolikohustust mittetäitvate õpilastega tegelev kasvatustöökomisjon;
- tugispetsialistide infotund (iga nädal);
- ainealased konsultatsioonid ning järelevastamine;
- pikapäevarühmad 1.- 4. klassides;
- õpiabi 1.- 9. klasside õpilastele;
- kõneravi 1.-9. klasside õpilastele.

IV Hindamine ja hinnang

- 1) Haridusliku erivajaduse tuvastamiseks läbi viidud pedagoogilis-psühholoogilise hindamise tulemused, õpetajate täiendavad tähelepanekud ja soovitused õpilase tugevate ja arendamist vajavate külgede kohta, kooli tugispetsialistide soovitused, testimiste ja uuringute tulemused ning nõustamiskomisjoni soovitused õppe korraldamiseks ja sellest tulenevalt õpilasele rakendatud meetmed dokumenteeritakse haridusliku erivajadusega õpilase arengu ja toimetuleku jälgimiseks koostatud individuaalse arengu jälgimise kaardil.
- 2) Individuaalse arengu jälgimise kaardi koostamise ja täitmise eest vastutab koolis HEV koordinaator.
- 3) Hariduslike erivajadustega õpilasi võib vajadusel hinnata 35%-ga.

V Koostöö lastevanemate ja pedagoogidega

- 1) Õppeprotsessi ja kasvatustöö korraldusest informeeritakse lastevanemaid klassijuhatajate kaudu. Klassijuhataja lähtub oma töös kooli õppekasvatustöö eesmärkidest, pädevustest ja klassi probleemidest.
- 2) Klassijuhataja planeerib, analüüsib, hindab ning koordineerib klassi õpilaste, aineõpetajate ja lastevanemate koostegevust, omab ülevaadet oma klassi õpilaste arengust, probleemidest ja õnnestumistest.
- 3) Klassijuhataja viib vähemalt kord aastas läbi arenguveestluse õpilase ning tema vanemaga (vanematega).
- 4) Lastevanematel on võimalus erinevate küsimuste või probleemide tekkimisel pöörduda kooli psühholoogi, sotsiaaltöötaja, logopeedi, õppealajuhataja või direktori poole.
- 5) Lastevanemaid kaasatakse kooli ja klasside üritustele.
- 6) Lastevanemad osalevad kooli hoolekogu töös.

VI Õpilaste mõjutamine/toetamine

- 1) Õpilasele, kelle poolaasta hinne on „puudulik” või „nõrk”, kellele on antud samaväärne sõnaline hinnang või on jäetud hinne välja panemata, koostatakse selles õppeaines individuaalne õppekava või määratakse mõni muu tugisüsteem (logopeediline abi, parandusõpe, konsultatsioonid).

- 2) Meetme rakendamise perioodil jälgivad õpilasega tegelevad õpetajad ja tugispetsialistid õpilase arengut ja toimetulekut.
- 3) Meetmete rakendamise tulemuslikkuse hindamiseks kirjeldavad kõik meetme rakendamisel osalenud õpetajad ja tugispetsialistid vähemalt kord õppeaastas õpilase arengut ja toimetulekut ning esitavad omapoolsed soovitusel.
- 4) Meetmete rakendamise perioodi lõpul hinnatakse koostöös õpetajate ja tugispetsialistidega meetme tulemuslikkust ning klassijuhataja teeb ettepanekud vanemale ja vajaduse korral kooli direktorile edasisteks tegevusteks (meetme rakendamise lõpetamine, meetme rakendamise jätkamine samal või tõhustatud viisil, meetme vahetamine või muu meetme lisamine, täiendavate uuringute teostamine, eriarsti, erispetsialisti või nõustamiskomisjoni poole pöördumise soovitamise).

Õpilaste nõustamise ja õpiabi osutamise korra kinnitab kooli direktor.

7. jagu

§ 19 Hindamine

1. Rääma kooli tähtsamaks eesmärgiks on tagada õpilastele väga heal tasemel konkurentsivõimeline põhiharidus.
Rääma kool kasvatab ja õpetab õpilastele, kuidas kohaneda pidevalt uuenevas ühiskonnas ja orienteeruda kasvavas infotulvas.
Rääma kooli lõpetaja on oma elu, õppimise ja tööga toimetulev ning arengule suunatud isiksus.
2. Hindamine on süstemaatiline teabe kogumine õpilase arengu kohta, selle teabe analüüsimine ja tagasiside andmine. Hindamine on aluseks õppe edasisele kavandamisele. Hindamine on õpetamise ja õppimise lahutamatu osa.
3. Koolis kasutatakse hindamisel kahte funktsiooni: kokkuvõttev ja kujundav hindamine.

Hindamise eesmärgid on:

- Toetada õpilase arengut.
 - Anda tagasisidet õpilase õppe edukuse kohta.
 - Innustada ja suunata õpilast sihikindlalt õppima.
 - Suunata õpilase enesehinnangu kujunemist, suunata ja toetada õpilast edasise haridustee valikul.
 - Suunata õpetaja tegevust õpilase õppimise ja individuaalse arengu toetamisel.
 - Anda alus õpilase järgmise klassi üleviimiseks ning kooli lõpetamise otsuse tegemiseks.
4. Kool annab õpilasele ja lapsevanemale kirjalikku tagasisidet õpilase käitumise (sealhulgas hoolsuse) kohta vähemalt kaks korda õppeaastas kooli õppekavas kehtestatud korras.
 5. Õpilasel on õigus saada teavet hindamise korralduse ning saadud hinnete ja hinnangute kohta. Õpilasel on õigus teada, milline hinne või hinnang on aluseks kokkuvõtvale hinnele ja hinnangule.
 6. Hindamise korraldus ning õpilaste ja vanemate hinnetest ja hinnangutest teavitamise kord sätestatakse kooli kodukorras ning hinnete ja hinnangute vaidlustamise kord sätestatakse kooli õppekavas.
 7. Nõuded õpilase käitumisele esitatakse põhikooli kodukorras.
 8. Teadmiste ja oskuste hindamise põhimõtteid ja korda tutvustavad õpilastele klassijuhatajad õppeaasta alguses ning vastavalt vajadusele.

9. Aineõpetaja tutvustab teadmiste ja oskuste hindamise põhimõtteid õpilastele iga veerandi alguses.
10. Kooli õppekavas sätestatud hindamise korralduse avalikustab kool avaliku teabe seaduse alusel kooli tegevuse kajastamiseks peetaval veebilehel.
11. Õpilasel on õigus saada vastavalt klassi- või aineõpetajalt teavet oma hinnete kohta.

§ 20 Kujundav hindamine

Kujundava hindamise eesmärgiks on:

- 1) õpilasele tagasiside andmine õppimise edukusest;
- 2) õpilase õpimotivatsiooni ja positiivse enesehinnangu toetamine;
- 3) õppeülesannete korrigeerimine ja vajaduse korral diferentseerimine.

1. Kujundav hindamine koolis tähendab pidevat protsessi, mille käigus analüüsitakse õpilase teadmisi, oskusi, hoiakuid, väärtushinnanguid ja käitumist. Antakse tagasisidet, innustatakse ja suunatakse, kavandatakse edasise õppimise eesmärgid ja võimalused.
2. Kujundav hindamine vaatab ettepoole, näitab kuidas õppimist efektiivsemaks muuta. Keskendatakse õpilase arengu võrdlemisele tema varasemate saavutustega.
3. Õppetunni vältel saab õpilane enamasti suulist või kirjalikku sõnalist tagasisidet õppeainet ja ainevaldkonda puudutavate teadmiste ja oskuste (sealhulgas üldpädevuste, kooliastme õppe- ja kasvatusesmärkide ning läbivate teemade) kohta. Kogu õppepäeva vältel annavad pedagoogid õpilasele tagasisidet, et toetada õpilase käitumise, hoiakute ja väärtushinnangute kujunemist.
4. Kool reageerib juhtumitele, mis on vastuolus üldtunnustatud väärtuste ning heade tavadega.
5. Õpilane kaasatakse enese ja kaaslaste hindamisse, et arendada tema oskust eesmärgi seada ning oma õppimist ja käitumist eesmärkide alusel analüüsida ning tõsta õpimotivatsiooni.
6. Kujundava hindamise ühe vahendina võib kasutada õpimappi. Õpimapp õppimise päevikuna sisaldab nii õppetöid kui ka tööde analüüsi ja tagasisidet. Õpimappe võib koostada aine- ja valdkonnapõhiselt, läbivate teemade või üldpädevuste kohta.
7. Kaks korda õppeaasta jooksul (peale 2. veerandi ja õppeaasta lõpus) teevad kõik 2.-9. klassi õpilased eneseanalüüsi, mille tulemust arutatakse koos õpilase, lapsevanema ja õpetajaga arenguevestlusel.
8. Kool annab õpilasele ja lapsevanemale kirjalikku tagasisidet õpilase käitumise ja hoolsuse kohta kaks korda õppeaastas (peale 2. veerandi ja õppeaasta lõpus) e-kooli tunnistuse kaudu. Õppeaasta lõpul väljastatakse õpilasele tunnistus paber kandjal.
9. Käitumist ja hoolsust hindab klassijuhataja koostöös aineõpetajatega.
10. Käitumis- ja hoolsushinded märgitakse e-kooli päevikusse ja tunnistusele (2 korda õppeaastas antakse kirjalik sõnaline tagasiside), käitumishinne märgitakse ka õpilasraamatusse. Lõputunnistusele märgitakse ainult käitumishinne.
11. Käitumise aastahindeks pannakse «mitterahuldav» kooli õppenõukogu otsuse alusel. Selleks esitab klassijuhataja õppenõukogule põhjenduse, milles on arvestatud ka õpilasesinduse seisukohti ja ettepanekuid.
12. Käitumise hindamine:
 - õpilase käitumise hindamise aluseks on kooli kodukorra täitmine ning üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnormide järgimine koolis ja väljaspool kooli,
 - käitumishindega «eeskujulik» hinnatakse õpilast, kellele üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnormide järgimine on harjumuspärane igas olukorras, kes täidab kooli kodukorra nõudeid eeskujulikult ja järjepidevalt,

- käitumishindega «hea» hinnatakse õpilast, kes järgib üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnorme ja täidab kooli kodukorra nõudeid,
- käitumishindega «rahuldav» hinnatakse õpilast, kes üldiselt järgib üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnorme ja täidab kooli kodukorra nõudeid, kuid kellel on esinenud eksimusi, mistõttu ta vajab pedagoogide ja lastevanemate tähelepanu ning suunamist,
- käitumishindega «mitterahuldav» hinnatakse õpilast, kes ei täida kooli kodukorra nõudeid ega järgi üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnorme, ei allu õpetajate ega lastevanemate nõudmistele. Lisaks hinnatakse Rääma Põhikoolis käitumine “mitterahuldavaks” 7 (seitsme) põhjuseta puudumise korral õppeveerandis või üksiku õigusvastase teo või ebakõlbelise käitumise eest.

13. Hoolsuse hindamine:

- hoolsuse hindamise aluseks on õpilase suhtumine õppimisse ja ülesannetesse, tema kohusetundlikkus, töökus ja järjekindlus õppeülesannete täitmisel,
- hoolsushindega «eeskujulik» hinnatakse õpilast, kes suhtub õppimisse ja ülesannetesse alati kohusetundlikult, õpib kõiki õppeaineid võimetekohaselt, on ülesannete täitmisel püüdlik, hoolas ja iseseisev, ilmutab omaalgatust ja viib alustatud töö lõpuni,
- hoolsushindega «hea» hinnatakse õpilast, kes suhtub õppimisse ja ülesannetesse kohusetundlikult, on iseseisev ja hoolikas ning õpib võimetekohaselt,
- hoolsushindega «rahuldav» hinnatakse õpilast, kes üldiselt täidab oma õppeülesandeid ja muid kohustusi, kuid ei ole piisavalt järjekindel ega õpi kõiki aineid oma tegelike võimete ja arengutaseme kohaselt,
- hoolsushindega «mitterahuldav» hinnatakse õpilast, kes ei õpi võimetekohaselt, suhtub õppimisse ja ülesannetesse lohakalt ja vastutustundetult, ei täida tundides õpetajate nõudmisi, jätab sageli tegemata oma kodused õpiülesanded ning muud ülesanded koolis ja kodus.

Hinnete ja hinnangute vaidlustamise kord

- Õpilasel või tema seaduslikul esindajal on õigus hindeid ja sõnalisi hinnanguid vaidlustada kümne päeva jooksul pärast hinde või hinnangu teadasaamist, esitades kooli direktorile kirjalikult vastava taotluse koos põhjendustega.
- Kooli direktor teeb otsuse ja teavitab taotluse esitajat kirjalikult viie tööpäeva jooksul otsuse vastuvõtmise päevast arvates.
- Hinnete ja hinnangute vaidlustamine ning vaidemenetlus toimub „Haldusmenetluse seaduses“ § 71 - § 87 sätestatud kohaselt.

§ 21 Teadmiste ja oskuste hindamine kui kokkuvõtivate hinnete alus

Kokkuvõttev hindamine on hinnete koondamine veerandi- või poolaastahinneteks ning nende koondamine aastahinneteks. Kokkuvõtva hindamise abil antakse õpilasele ja teistele huvipooltele infot, kas ja kui hästi on õpitulemused saavutatud.

Ainealaseid teadmisi ja oskusi hinnatakse nii õppe käigus kui ka õppeteema lõppedes, vastavalt koolisisesele hindamisjuhendile kirjaliku sõnalise hinnanguga (1. klassis) ja numbrilise hinnanguga (2.-9. klassis).

1. Teadmiste ja oskuste hindamisel kasutatakse hindeid viiepallisüsteemis:

1) hindega «5» («väga hea») hinnatakse suulist vastust (esitust), kirjalikku või praktilist tööd, praktilist tegevust või selle tulemust (edaspidi õpitulemus), kui see on täiel määral õppekava nõuetele vastav. Kui õpitulemuse hindamisel kasutatakse punktiarvestust, hinnatakse õpitulemust hindega

- «5», kui õpilane on saanud 90–100% maksimaalselt võimalikust punktide arvust,;
- 2) hindegaga «4» («hea») hinnatakse õpitulemust, kui see on üldiselt õppekava nõuetele vastav, kuid pole täielik või esineb väiksemaid eksimusi. Kui õpitulemuse hindamisel kasutatakse punktiarvestust, hinnatakse õpitulemust hindegaga «4», kui õpilane on saanud 75–89% maksimaalselt võimalikust punktide arvust;
- 3) hindegaga «3» («rahuldav») hinnatakse õpitulemust, kui see on üldiselt õppekava nõuetele vastav, kuid esineb puudusi ja vigu. Kui õpitulemuse hindamisel kasutatakse punktiarvestust, hinnatakse õpitulemust hindegaga «3», kui õpilane on saanud 50–74% maksimaalselt võimalikust punktide arvust;
- 4) hindegaga «2» («puudulik») hinnatakse õpitulemust, kui see on osaliselt õppekava nõuetele vastav, kuid esineb olulisi puudusi ja vigu. Kui õpitulemuse hindamisel kasutatakse punktiarvestust, hinnatakse õpitulemust hindegaga «2», kui õpilane on saanud 20–49% maksimaalselt võimalikust punktide arvust;
- 5) hindegaga «1» («nõrk») hinnatakse õpitulemust, kui see ei vasta õppekava nõuetele. Kui õpitulemuse hindamisel kasutatakse punktiarvestust, hinnatakse õpitulemust hindegaga «1», kui õpilane on saanud 0–20% maksimaalselt võimalikust punktide arvust.
6. Õpilase teadmisi ja oskusi hindab vastava õppeaine õpetaja õpilase suuliste vastuste (esituste), kirjalike ja praktiliste tööde ning praktiliste tegevuste alusel, arvestades õpilase teadmiste ja oskuste vastavust õppekavas esitatud nõuetele.
7. Õpiprotsessi hindamisel arvestatakse nõutavaid õpitulemusi, õppeaine eripära, õpilase vanust, võimeid ja arengut.
8. Vajadusel võib hinnata õpilasi 35% kes:
- õpivad õpiraskustega klassis;
 - on määratud õpiabi- või kõneravirühmadesse;
 - õpivad väikeklassis;
 - õpivad individuaalse õppekava alusel;
 - õpivad koduõppel.
9. Kui hindamisel tuvastatakse kõrvalise abi kasutamine või mahakirjutamine, võib kirjalikku või praktilist tööd, suulist vastust (esitust), praktilist tegevust või selle tulemust hinnata hindegaga „nõrk”.
10. Kui kirjalikku või praktilist tööd, suulist vastust (esitust), praktilist tegevust või selle tulemust on hinnatud hindegaga „puudulik” või „nõrk” või on hinne jäänud panemata, antakse õpilasele võimalus järelevastamiseks või järeltöö sooritamiseks.
- Järelevastamine ja järeltööde sooritamine toimub õpilase ja õpetaja vahelisel kokkuleppel.
 - Koolis järgitakse põhimõtet, et õpilaste soovi õppida tuleb toetada kogu aeg ning eriti toetatakse õppimist, mis püüdleb senisest parema tulemuse suunas.
11. Kontrolltöö
- 1) Kontrolltöö on ühe tervikliku aineosa käsitlemise järel nõutavatele õpitulemustele hinnangu andmine. Kontrolltöös hinnatakse kooli ainekavas või õpetaja töökavas määratud nõutavate õpitulemuste saavutatust.
- 2) Kontrolltöö hinded kantakse e-kooli eri tähistusega.
- 3) Oskusainetes (muusika, kunst, kehaline kasvatus, tööõpetus) arvestatakse õpitulemuste hindamisel ka õpilase individuaalset arengut.
- 4) Kontrolltööd kavandatakse õppeveerandi või poolaasta ulatuses.
- 5) Nõutavad õpitulemused, nende omandatuse kontrollimise aja, vormi ning hindamise põhimõtted teeb õpetaja õpilastele teatavaks veerandi algul.
- 6) Kontrolltöö on kõigile õpilastele kohustuslik.
- 7) Koolist puudunud õpilane teeb kontrolltöö järele õpetajaga kokku lepitud ajal. Tegemata töö märgitakse „x“-ga. Kui töö on järele tehtud, asendatakse „x“ parandushindegaga, näiteks 4*. Kui õpilane ei ole kahe nädala jooksul ilma mõjuva põhjuseta tulnud järele vastama, hinnatakse

kontrolltöö hindega „1“ ehk „nõrk“. Erandkorras võib kokkuleppel õpetajaga kontrolltöö järele teha hiljem.

8) Õpilasele, kes oli kontrolltöö toimumise päeval koolis, kuid jättis selle tegemata/esitamata, tehakse hinde kohale märges «1». Õpilane täidab vastava ülesande kahe nädala jooksul õpetajaga kokku lepitud ajal. Kontrolltöö hinne märgitakse e-kooli päevikusse kaldkriipsuga märke «1» järele, näiteks 1/3.

9) Kui õpilane puudub kontrolltöö ajal põhjuseta, märgitakse tema töö tulemus „x“-ga ja õpilane peab kahe nädala jooksul õpetajaga kokku leppima uue järelevastamise aja.

10) Õpilane, kes tegi kontrolltöö mitterahuldavalt, teeb selle uuesti kahe nädala jooksul õpetajaga kokku lepitud ajal. Vähemalt rahuldav kontrolltöö hinne kantakse e-kooli päevikusse kaldkriipsuga mitterahuldava hinde järele, näiteks 1/3. Kokkuvõtva hinde arvestamisel arvestatakse kõiki e-kooli kantud hindeid.

11) Koolis iga õppeveerandi viimasel nädalal kontrolltöid ei tehta.

12. Õppeveerandi või kursuse õpitulemuste omandamist kontrollivate kirjalike tööde (kontrolltööde) aeg kavandatakse kooskõlastatult teiste õppeainete õpetajatega ning õpilastega.

- Kontrolltööde ajad kannab aineõpetaja vastavasse tabelisse e-koolis.
- Õpilastel võib olla päevas 1 kontrolltöö ja 1 tunnikontroll (fikseeritud tunnikontrolli pikkus ei ületa 0,5 tundi), st kontrolltöö ja tunnikontroll, mille pikkus ületab 0,5 ainetunnist, on ette fikseeritud e-kooli päevikus.
- Lühemaid tunnikontrolle (mitte üle 15 min) ei pea fikseerima.
- Pikk tunnikontroll hõlmab endas selleks tunniks õpitut ning võib sisaldada 2-3 lisaküsimust eelmisest ja üle-eelmisest õppetükist.

13. 8. klassi õpilastele viib kool läbi üleminekuksami matemaatikas. Eksami ülesanded koostavad aineõpetajad ning kinnitab kooli direktor.

14. Ekasmile eelnev päev on õpilastele vaba.

§ 21 Kokkuvõtvad hinded ja järgmise klassi üleviimine

Teadmiste ja oskuste hindamisel kasutatakse hindeid viiepallisüsteemis.

- 1. klassi õpilastele antakse esimesel õppeaastal vaid kirjalikke sõnalisi hinnanguid.
- 2. klassi õpilastele antakse kirjalik sõnaline hinnang I veerandil inglise keeles.

1. Õpilasele, kelle poolaastahinne on «puudulik» või «nõrk» või hinne on jäetud välja panemata, koostatakse selles õppeaines individuaalne õppekava või määratakse mõni muu tugisüsteem, et aidata omandada nõutavad teadmised ja oskused.

2. Õppenõukogu otsustab, kas viia õpilane järgmise klassi, jätta täiendavale õppetööle või klassikursust kordama. Õpilaste järgmise klassi üleviimise otsus tehakse enne õppeperioodi lõppu.

3. Õpilane jäetakse täiendavale õppetööle õppeainetes, milles tuleks välja panna aastahinne «puudulik» või «nõrk» või mitterahuldav hinnang. Täiendava õppetöö raames täidab õpilane õpetaja vahetel juhendamisel spetsiaalseid õppeülesandeid, et omandada õppekavaga nõutavad teadmised ja oskused. Täiendav õppetöö viiakse läbi pärast õppeperioodi lõppu. Aastahinne või hinnang pannakse välja pärast täiendava õppetöö lõppu, arvestades täiendava õppetöö tulemusi.

4. Õppenõukogu põhjendatud otsusega võib erandjuhul jätta õpilase klassikursust kordama, kui õpilasel on kolmes või enam õppeaines aastahinne «puudulik» või «nõrk» või mitterahuldav hinnang, täiendav õppetöö ei ole tulemusi andnud ning õppekavaga nõutavate õpitulemuste saavutamiseks ei ole otstarbekas rakendada individuaalset õppekava või muid koolis rakendatavaid tugisüsteeme. Õppenõukogu kaasab otsust tehes õpilase vanema või tema seadusliku esindaja ning

kuulab ära tema arvamuse. Õppenõukogu otsuses peavad olema esile toodud kaalutlused, mille põhjal peetakse otstarbekaks jätta õpilane klassikursust kordama.

5. Õppenõukogu põhjendatud otsusega võib jätta klassikursust kordama õpilase, kellel on põhjendamata puudumiste tõttu kolmes või enamas õppeaines aastahinne «puudulik» või «nõrk» või mitterahuldav hinnang. Õppenõukogu kaasab otsust tehes õpilase vanema või tema seadusliku esindaja ning kuulab ära tema arvamuse.

6. 9. klassi õpilasele pannakse aastahinded välja enne lõpueksamite toimumist, välja arvatud õppeainetes, milles õpilane jäetakse täiendavale õppetööle.

7. Õpilasele, kellele on koostatud individuaalne õppekava, milles on ette nähtud erisused järgmisse klassi üleviimise ajas, ei jäeta klassikursust kordama.

§ 22 Põhikooli lõpetamine

1. Põhikooli lõpetab õpilane, kellel õppeainete viimased aastahinded on vähemalt «rahuldavad» ning kes on sooritanud vähemalt rahuldava tulemusega eesti keele eksami, matemaatikaeksami ning ühe eksami omal valikul.

2. Põhikooli lõpetanuks võib õpilase vanema või tema seadusliku esindaja kirjaliku avalduse alusel ja õppenõukogu otsusega pidada ning põhikooli lõputunnistuse anda õpilasele:

1) kellel on üks nõrk või puudulik eksamihinne või õppeaine viimane aastahinne;

2) kellel on kahes õppeaines kummaski üks nõrk või puudulik eksamihinne või õppeaine viimane aastahinne.

3. Haridusliku erivajadusega õpilasele, kelle individuaalne õppekava sätestab teistsugused nõuded võrreldes riikliku õppekavaga, on põhikooli lõpetamise aluseks individuaalse õppekava õpitulemuste saavutus.

4. Haridusliku erivajadusega õpilasel on õigus sooritada põhikooli lõpueksamid eritingimustel (ühtsete küsimustega põhikooli lõpueksamitöö kohandamine, abivahendite kasutamine, koolieksam vms) vastavalt haridus- ja teadusministri määrusega kehtestatud lõpueksamite korraldamise tingimustele ja korrale.

9. jagu

§ 23 Nõuded õpetaja töökavale

1. Õpetaja töökava koostatakse kooli õppekava ainekavade alusel lähtudes „Põhikooli riiklikus õppekavas“ olevates ainekavades sätestatud põhimõtetest õppe- ja kasvatustegevuse kavandamisele ja korraldamisele.
2. Õpetaja töökava koostamise eesmärgiks on kirjeldada taotletavate õpitulemusteni jõudmist. Õpetaja töökavas toob õpetaja esile õppe sisu ja õpitulemuste jaotumise õppe käigus.
3. Töökava on tegevuskava, mis kajastab õpitulemusi, ajakulu, õppe sisu ja õppetegevusi.
4. Õpetaja töökava koostatakse hiljemalt kaks nädalat enne uue õppeveerandi algust. Õpetaja töökava on kõigile asjast huvitatutele, sh õpilastele kättesaadav uue õppeveerandi esimesest päevast alates.

10. jagu

§ 24 Kooli õppekava uuendamise ja täiendamise kord

1. Kooli õppekava uuendamine või täiendamine toimub vastavalt vajadusele või ettepanekutele. Kooli õppekava uuendamist ja täiendamist võib taotleda iga asjast huvitatud isik.
2. Kui kooli õppekava uuendamise või täiendamise vajadus on tingitud muudatustest õigusaktides, algatab kooli õppekava muutmise kooli direktor.
3. Enne uuenduste või täienduste kehtestamist tutvustab kooli direktor ettepanekuid hoolekogule, õpilasesindusele ja õppenõukogule
4. Kui hoolekogu, õpilasesindus või õppenõukogu on leidnud, et kavandatavad õppekava muudatused sobivad kehtivate õigusaktidega, siis kehtestab direktor uuendused käskkirjaga.
5. Kool avalikustab õppekava koos muudatustega kooli veebilehel ja loob kooli raamatukogus võimalused kooli õppekavaga tutvumiseks.

Pärnu Rääma Põhikooli õppekava on kehtestatud „Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse“ § 17 lg 2, Vabariigi Valitsuse 06.01.2011. a määruse nr 1 „Põhikooli riikliku õppekava“ § 24 lg 3 alusel koolidirektori käskkirjaga nr 1-1/2, 06.09.2012.

Heaks kiidetud kooli õppenõukogus, protokoll nr 1, 01.11.2012

Heaks kiidetud kooli hoolekogus, protokoll nr 1, 08.11.2012